

Riksrevisionens rapport om energieffektivisering inom industrin

---

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om energieffektivisering inom industrin – effekter av statens insatser (skr. 2013/14:42). I skrivelsen redovisar regeringen sina bedömningar av de iakttagelser och rekommendationer som Riksrevisionen tar upp i sin granskningsrapport (RiR 2013:8). Syftet med Riksrevisionens granskning har varit att granska om statens insatser för energieffektivisering inom industrin, med särskild inriktning på om programmet för energieffektivisering (PFE), har lett till effekter i form av energieffektiviseringar samt om det har resulterat i minskade utsläpp. Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Vidare behandlas i betänkandet 41 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden om olika energipolitiska frågor. Motionerna gäller bl.a. energieffektivisering, biogas, biodrivmedel, vattenkraft, vindkraft och kommunala energibolag. Samtliga motioner avstyrks av utskottet i berörda delar.

Utskottets ställningstaganden har föranlett totalt 21 reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning	7
Bakgrund	7
Skrivelsens huvudsakliga innehåll	7
Utskottets överväganden	8
Energieffektivisering inom industrin	8
Riksrevisionens granskning	8
Regeringens skrivelse	10
Motionerna	12
Vissa kompletterande uppgifter	12
Utskottets ställningstagande	12
Energieffektivisering	13
Motionerna	13
Vissa kompletterande uppgifter	14
Utskottets ställningstagande	16
Biogas	17
Motionerna	17
Vissa kompletterande uppgifter	18
Utskottets ställningstagande	20
Biodrivmedel	21
Motionerna	21
Vissa kompletterande uppgifter	21
Utskottets ställningstagande	23
Vattenkraft	23
Motionerna	23
Vissa kompletterande uppgifter	24
Utskottets ställningstagande	27
Vindkraft	28
Motionerna	28
Vissa kompletterande uppgifter	29
Utskottets ställningstagande	31
Kommunala energibolag	32
Motionerna	32
Vissa kompletterande uppgifter	33
Utskottets ställningstagande	34
Övriga energipolitiska frågor	34
Motionerna	34
Vissa kompletterande uppgifter	35
Utskottets ställningstagande	37
Reservationer	39
1. Energieffektivisering inom industrin, punkt 1 (S, MP, V)	39
2. Mål för energianvändningen i Sverige, punkt 2 (S, V)	39
3. Mål för energianvändningen i Sverige, punkt 2 – motiveringen (MP)	40

4. Energieffektivisering i byggnader, punkt 3 (MP)	40
5. Energieffektivisering i byggnader, punkt 3 (SD)	41
6. Övrigt om energieffektivisering, punkt 4 (S, MP, V)	42
7. Biogas, punkt 5 (S, MP, V)	42
8. Biogas, punkt 5 (SD)	43
9. Biodrivmedel, punkt 6 (MP)	44
10. Vågkraft, punkt 7 (S, MP)	45
11. Vågkraft, punkt 7 – motiveringen (V)	45
12. Småskalig vattenkraft, punkt 8 (S)	46
13. Småskalig vattenkraft, punkt 8 – motiveringen (MP, V)	46
14. Övrigt om vattenkraft, punkt 9 (S, MP, V)	47
15. Delägarskap i vindkraftverk, punkt 10 (MP)	47
16. Forskning om havsbaserad vindkraft, punkt 11 (V)	48
17. Övrigt om vindkraft, punkt 12 (S)	48
18. Övrigt om vindkraft, punkt 12 (MP, V)	49
19. Övrigt om vindkraft, punkt 12 – motiveringen (SD)	50
20. Kommunala energibolag, punkt 13 (S, MP, V)	51
21. Övriga energipolitiska frågor, punkt 14 (S)	51
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	53
Skrivelsen	53
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2013	53

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Energieffektivisering inom industrin**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:N222 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 15 och
2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 7 och
lägger skrivelse 2013/14:42 till handlingarna.

Reservation 1 (S, MP, V)

2. **Mål för energianvändningen i Sverige**

Riksdagen avslår motion

2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 5.

Reservation 2 (S, V)

Reservation 3 (MP) – motiveringen

3. **Energieffektivisering i byggnader**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:C390 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 8,
2013/14:N215 av Lise Nordin m.fl. (MP) yrkande 8 och
2013/14:N374 av Gunnar Sandberg m.fl. (S).

Reservation 4 (MP)

Reservation 5 (SD)

4. **Övrigt om energieffektivisering**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:N215 av Lise Nordin m.fl. (MP) yrkande 2 och
2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 12.

Reservation 6 (S, MP, V)

5. **Biogas**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:T335 av Josef Fransson (SD) yrkande 2,
2013/14:MJ493 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 13,
2013/14:N238 av Kew Nordqvist m.fl. (MP) yrkandena 1, 2 och 9,
2013/14:N282 av Gunilla Nordgren (M),
2013/14:N323 av Josef Fransson (SD) yrkandena 1 och 7,
2013/14:N409 av Christer Adelsbo m.fl. (S) och
2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 33.

Reservation 7 (S, MP, V)

Reservation 8 (SD)

6. **Biodrivmedel**

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:T521 av Stina Bergström m.fl. (MP) yrkande 16,

2013/14:T526 av Stina Bergström m.fl. (MP) yrkande 43 och
2013/14:N440 av Per Bolund (MP).

Reservation 9 (MP)

7. Vågkraft

Riksdagen avslår motion

2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 24.

Reservation 10 (S, MP)

Reservation 11 (V) – motiveringen

8. Småskalig vattenkraft

Riksdagen avslår motion

2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 26.

Reservation 12 (S)

Reservation 13 (MP, V) – motiveringen

9. Övrigt om vattenkraft

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:N417 av Krister Hammarbergh (M) och

2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 25.

Reservation 14 (S, MP, V)

10. Delägarskap i vindkraftverk

Riksdagen avslår motion

2013/14:N206 av Lise Nordin m.fl. (MP) yrkande 3.

Reservation 15 (MP)

11. Forskning om havsbaserad vindkraft

Riksdagen avslår motion

2013/14:N222 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 2.

Reservation 16 (V)

12. Övrigt om vindkraft

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:N218 av Sten Bergheden och Lars-Arne Staxäng (båda M)
yrkandena 1 och 2,

2013/14:N222 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 3,

2013/14:N244 av Peter Jeppsson m.fl. (S),

2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 22 och

2013/14:N436 av Lise Nordin m.fl. (MP).

Reservation 17 (S)

Reservation 18 (MP, V)

Reservation 19 (SD) – motiveringen

13. Kommunala energibolag

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:N213 av Lise Nordin m.fl. (MP) och
2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 38.

Reservation 20 (S, MP, V)

14. Övriga energipolitiska frågor

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:C244 av Jan Lindholm (MP) yrkande 2,

2013/14:N230 av Jan R Andersson (M),

2013/14:N231 av Jan R Andersson (M),

2013/14:N261 av Matilda Ernkrans och Eva-Lena Jansson (båda S),

2013/14:N294 av Adnan Dibrani och Hans Hoff (båda S) och

2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 31.

Reservation 21 (S)

Stockholm den 20 februari 2014

På näringsutskottets vägnar

Mats Odell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Odell (KD), Lars Hjälmered (M), Hans Rothenberg (M), Carina Adolfsson Elgestam (S), Olof Lavesson (M), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Helena Lindahl (C), Ingemar Nilsson (S), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Anna Hagwall (SD), Kent Persson (V), Boriana Åberg (M), Ingela Nylund Watz (S), Anna Steele (FP) och Lise Nordin (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas

- regeringens skrivelse 2013/14:42 Riksrevisionens rapport om energieffektivisering inom industrin – effekter av statens insatser
- 41 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2013 om olika energipolitiska frågor.

Riksrevisor Claes Norgren lämnade den 5 november 2013 information till utskottet om Riksrevisionens rapport Energieffektivisering inom industrin – effekter av statens insatser (RiR 2013:8).

Bakgrund

Riksrevisionen lämnar löpande granskningsrapporter. Syftet med Riksrevisionens rapport har varit att granska statens insatser för energieffektivisering inom industrin, särskilt programmet för energieffektivisering (PFE) som riktas till energiintensiva företag. Granskningen har resulterat i rapporten Energieffektivisering inom industrin – effekter av statens insatser (RiR 2013:8). Riksrevisionens rapport överlämnades till riksdagen den 6 maj 2013. Regeringen överlämnade skrivelsen Riksrevisionens rapport om energieffektivisering inom industrin – effekter av statens insatser (skr. 2013/14:42) till riksdagen den 19 november 2013.

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen redovisar regeringen sina bedömningar av de iakttagelser och rekommendationer som Riksrevisionen tar upp i sin granskningsrapport. Regeringen anser att Riksrevisionens rapport innehåller värdefulla synpunkter inför utformning av styrmedel mer generellt. Regeringen menar att Riksrevisionens slutsatser om effekterna av programmet för energieffektivisering (PFE) kan vara väl långtgående. Vidare är utgångspunkten för Riksrevisionens granskning av PFE delvis bekymmersam, då den i hög grad verkar utgå från i vilken mån programmet kan antas bidra till minskade utsläpp av växthusgaser medan det ursprungliga motivet till att införa programmet var bibehållen konkurrenskraft för företagen i kombination med energieffektiviserande åtgärder. Regeringen delar uppfattningen att det kan finnas skäl att se över formerna för rapportering, tillsyn och kontroll. Regeringen kommer även fortsättningsvis att analysera och rapportera effekterna av energi- och klimatpolitiska styrmedel, bl.a. i samband med den energi- och klimatpolitiska kontrollstationen 2015.

Utskottets överväganden

Energieffektivisering inom industrin

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna. Vidare avslår riksdagen motionsyrkanden med krav om att regeringen ska stimulera energieffektivisering i industrin med hänvisning till att frågan redan bereds i Regeringskansliet.

Jämför reservation 1 (S, MP, V).

Riksrevisionens granskning

Riksrevisionens iakttagelser och slutsatser

Riksrevisionens granskning har tre syften. Det första syftet är att granska om statens insatser för energieffektivisering inom industrin, med särskild inriktning på programmet för energieffektivisering (PFE), har lett till effekter i form av energieffektiviseringar samt om det lett till minskade utsläpp. Det andra syftet är att granska om myndigheternas och regeringens rapportering av energieffektiviserande åtgärder inriktade mot industrin är samlad och tydlig. Det tredje syftet är systemövergripande och avser hur styrmedel för energieffektivisering inom industrin, särskilt den energiintensiva, bidrar till utsläppminskningar nationellt och på EU-nivå. Granskningen har resulterat i ett antal iakttagelser, slutsatser och rekommendationer.

Riksrevisionen har genomfört sin granskning med hjälp av flera metoder, båda kvalitativa och kvantitativa. Bland annat har myndigheten för att besvara frågan om PFE har bidragit till att åstadkomma energieffektiviseringar och minskade utsläpp uppdragit åt Statistiska centralbyrån att göra beräkningar för tre grupper av företag: företag som ingår i PFE, energiintensiva branscher utanför PFE och övrig industri. Under den första programperioden deltog 101 företag. Företag inom massa- och pappersindustrin stod för den största delen av PFE-företagens energianvändning.

Riksrevisionen konstaterar att det är oklart hur stora energieffektiviseringar PFE har bidragit till. Energieffektiviseringar till följd av PFE är svåra att skilja från effektiviseringar till följd av bl.a. höjda elpriser. Elpriset och andra styrmedel som påverkar elpriset, exempelvis elcertifikatssystemet, kan också inverka på om företagen vidtar åtgärder som leder till energieffektiviseringar. Vidare menar Riksrevisionen att både målet för och effekterna av PFE är oklara. Vid införandet av PFE uppgav regeringen att syftet var att säkerställa fortsatt internationell konkurrenskraft för företagen och att främja energieffektiviseringar, dock utan någon uttrycklig

prioritering mellan dessa syften. Samtidigt avstod regeringen från att formulera tydliga kvantifierade mål för programmet. De otydliga målen ger dåliga förutsättningar för uppföljning och rapportering av effekter.

Riksrevisionen konstaterar att energianvändningen i gruppen PFE-företag har minskat, men inte mer än för gruppen energiintensiva branscher utanför PFE.

Vidare bedömer Riksrevisionen att det resultat som Energimyndigheten har redovisat sannolikt är en överskattning av programmets effekter. Resultatet bygger på företagens egna skattningar, och dessutom har myndigheten endast i mindre utsträckning räknat bort åtgärder som företagen skulle ha vidtagit även utan PFE. Det har varit relativt vanligt med energieffektiviserande åtgärder före PFE och i företag utanför PFE. PFE-företagens investeringar i energieffektivisering är ungefär lika stora som skattelättnaden. Den årliga skattelättnad som deltagandet i PFE medför uppgår till 150 miljoner kronor.

Riksrevisionen konstaterar också att Energimyndighetens rapportering av effekterna av PFE har varit otydlig, vilket medför att regeringens rapportering till riksdagen blivit otydlig. En orsak till detta är att regeringen inte har formulerat kvantitativa mål för PFE eller något krav på att de energieffektiviserande åtgärderna ska vara additionella, dvs. inte skulle ha genomförts utan deltagande i programmet. Riksrevisionen anser även att kontrollen av PFE-företagen inte varit tillräcklig. Bland annat är det oklart om Energimyndigheten anser att en alltför låg energieffektivisering är tillräckligt för att utesluta företag ur programmet i samband med företagets slutredovisning. Myndighetens tillsyn av PFE är främst stödande och främjande och syftar till att företagen ska klara kraven i programmet.

Riksrevisionen drar slutsatsen att extra styrmedel för energieffektivisering riktade mot företag i handelssystemet inte bidrar till minskade utsläpp till 2020. Utsläppen inom handelssystemet bestäms av utsläppstaket och påverkas därmed inte av ytterligare styrmedel för energieffektivisering. Därmed bidrar extra styrmedel i Sverige (som PFE) och i andra medlemsstater till att dämpa priset på utsläppsrätter i handelssystemet. Priset dämpas eftersom efterfrågan på utsläppsrätter minskar. Då minskar de incitament som handelssystemet ska ge företagen att investera i renare teknik som kan minska utsläppen på längre sikt. Dessutom har många företag i handelssystemet fått fler gratis tilldelade utsläppsrätter än de har haft behov av. Mer än hälften av de företag som valt att delta i den första perioden av PFE omfattades av dessa fördelar samtidigt som de också var befriade från kvotplikt för elcertifikat. De samlade skatteundantagen, befrielsen från kvotplikt och överskott av gratis tilldelade utsläppsrätter har gynnat delar av industrin ekonomiskt. Höjda elpriser till följd av handelssystemet reducerar dock delvis denna ekonomiska fördel. Undantag från olika styrmedel medför också att styrsignalen för att minska utsläppen reduceras.

Riksrevisionens rekommendationer

I det fall regeringen föreslår riksdagen att införa ett nytt frivilligt program för att åstadkomma energieffektivisering har Riksrevisionen ett antal rekommendationer. Riksrevisionen anser att regeringen bör fastställa kvantifierade mål för ett sådant program, ställa krav på ytterligare energieffektivisering för de företag som redan tidigare deltagit i PFE och se till att det preciseras på vilka grunder företag som inte uppfyller kraven på energieffektivisering kan uteslutas från programmet. Regeringen bör i så fall också ge i uppdrag åt Energimyndigheten att ta fram ett basscenario för att lättare kunna utvärdera resultatet av ett eventuellt kommande program.

För att kunna samordna styrmedlen för de olika energi- och klimatmålen rekommenderar Riksrevisionen regeringen att se till att det finns en uppdaterad översikt över de olika målen, vad de innebär och hur de påverkar varandra. Regeringen bör också förtydliga målet om energieffektivisering för att tydliggöra vilka insatser som krävs för att åstadkomma reala energieffektiviseringar och möjliggöra en tydlig uppföljning av målet. Vidare bör regeringen samlat analysera hur styrmedlen för att nå klimat- och energimålen påverkar företagen ekonomiskt och i vilken utsträckning styrningen ger incitament för företagen att minska utsläppen. Regeringen bör då beakta utsläppens inverkan på EU:s system för handel med utsläppsrätter. De väsentligaste resultaten av en sådan analys bör rapporteras till riksdagen.

Regeringens skrivelse

Regeringens bedömning av Riksrevisionens iakttagelser

Regeringen anser att Riksrevisionens analys och slutsatser generellt sett innehåller värdefulla synpunkter att beakta mer allmänt när styrmedel utformas. Det är i sak korrekt att målsättningarna för PFE inte är kvantifierade och att det kunde ha varit en fördel för uppföljningen av programmet om de hade varit tydligare. Det är relevant att noga överväga det mervärde som ett styrmedel tillför. Det är också en viktig fråga hur olika styrmedel samverkar eller på andra sätt påverkar varandra.

Regeringen menar att den slutsats som Riksrevisionen dragit om effekterna av PFE kan vara väl långtgående. Detta mot bakgrund av en risk för bristande jämförbarhet mellan PFE-företagen och den referensgrupp, som även inkluderar icke energiintensiva företag, som Riksrevisionen har använt i sin analys. Energiintensiva företag, såsom de företag som omfattats av PFE, har väsentligt annorlunda förutsättningar för energieffektivisering än icke energiintensiva företag. Det är i sak korrekt att det kan finnas vissa åtgärder som har genomförts inom programmet som skulle ha genomförts även utan programmet.

Vidare konstaterar regeringen att utgångspunkten för Riksrevisionens granskning av PFE delvis är bekymmersam i det avseendet att den i hög grad verkar utgå från i vilken mån programmet kan antas bidra till mins-

kade utsläpp av växthusgaser. Det är riktigt att regeringen har framhållit att åtgärder för energieffektivisering allmänt sett kan ha en positiv effekt när det gäller klimatpåverkande utsläpp. Samtidigt framgår det klart av det ursprungliga beslutet att införa PFE att det huvudsakliga motivet för programmet var en bibehållen konkurrenskraft för svenska energiintensiva företag i kombination med främjande av systematiskt arbete för energieffektivisering. Riksrevisionen har beaktat att konkurrenskraft var ett motiv för införandet av programmet, men analysen har på ett mycket tydligt sätt som huvudsaklig utgångspunkt att bedöma kvantitativa effekter av energieffektivisering. Frågan om effekter på konkurrenskraften, som var ett parallellt mål vid införandet av programmet, ges väsentligt mindre utrymme.

Riksrevisionen har kommit med en rad rekommendationer för det fall regeringen skulle föreslå riksdagen ett nytt frivilligt program för energieffektivisering. Av skrivelsen framgår att frågan om hur energieffektivisering i energiintensiv industri kan främjas i framtiden bereds inom Regeringskansliet. Regeringen avser att beakta de rekommendationer som Riksrevisionen har lämnat i sina fortsatta överväganden i denna fråga.

Riksrevisionen har gjort iakttagelsen att effekter av energieffektivisering inte har redovisats på ett samlat sätt och rekommenderat åtgärder med anledning av detta. Regeringen har löpande rapporterat till riksdagen om de åtgärder som regeringen har vidtagit för att öka kostnadseffektiviteten i klimat- och energipolitiken och om de konsekvensanalyser som har genomförts av den förda energi- och klimatpolitiken. Det handlar bl.a. om konsekvenser för industrin av skärpta utsläppsmål på EU-nivå och konsekvenser för den elintensiva industrin av att begränsa eller slopa undantaget från kvotplikt inom elcertifikatssystemet. Någon samlad rapportering till riksdagen om vidtagna åtgärder och genomförda analyser har som Riksrevisionen påpekar ännu inte gjorts. Regeringen anser att det finns anledning att sammanställa, och vid behov komplettera, genomförda konsekvensanalyser av den förda energi- och klimatpolitiken för den elintensiva industrin. Regeringen avser att återkomma i detta ärende i samband med arbetet med den energi- och klimatpolitiska kontrollstationen 2015.

Regeringens åtgärder med anledning av Riksrevisionens granskning

Regeringen avser att beakta de rekommendationer som Riksrevisionen har lämnat utifall att regeringen lämnar förslag till ett nytt program.

Regeringen anser att det finns anledning att sammanställa och vid behov komplettera genomförda konsekvensanalyser av den förda energi- och klimatpolitiken för den elintensiva industrin. Ett naturligt tillfälle att göra sådana samlade analyser, inklusive men inte begränsat till insatserna för energieffektivisering, är inför den energi- och klimatpolitiska kontrollstationen 2015. Utöver detta vill regeringen också hänvisa till att det för närvarande genomförs utvärderingar av styrmedel för energieffektivisering. Resultatet av dessa utvärderingar kommer att finnas tillgängligt i början av

2014. Även dessa utvärderingar bör kunna ge information om de utmaningar som är förknippade med att åstadkomma real energieffektivisering med de styrmedel som utvärderas.

Regeringen har erfarit att Energimyndigheten har för avsikt att förtydliga rapporteringen av PFE och ta fram en ny utvärderingsplan för programmet.

Regeringen har därtill erfarit att Energimyndigheten avser att förbättra tillsynen av hur företagen följer programkraven i lagen och att metodiken ska ses över och utvecklas. Vidare kommer koordinationen med tillsyn över andra områden att öka. Regeringen har även erfarit att Energimyndigheten har beredskap att arbeta enligt samma förbättrade metoder om ett nytt program skulle bli aktuellt.

Regeringen anser att Riksrevisionens rapport i och med skrivelsen är slutbehandlad.

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 7 anförs att programmet för energieffektivisering har varit framgångsrikt för den svenska industrins energieffektivisering. Dock innebär EU:s nya riktlinjer för statligt stöd till miljöskydd att det saknas förutsättningar för Sverige att inleda nya programperioder inom ramen för programmet. Därför efterfrågar motionärerna ett tillkännagivande om att se över möjligheterna att stimulera energieffektivisering för hela den svenska industrin genom stöd av olika slag.

I kommittémotion 2013/14:N222 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 15 anförs att när PFE avslutas 2014 måste Sverige stå klart för att införa ett nytt program som är anpassat till det nya energieffektiviseringsdirektivet. Programmet bör innehålla mätbara mål och en effektiv kontroll av att företagen verkligen har genomfört de åtgärder de rapporterat.

Vissa kompletterande uppgifter

Hösten 2012 behandlade utskottet propositionen Program för energieffektivisering (prop. 2012/13:9). Utskottet tillstyrkte regeringens förslag om att lagen (2004:1196) om program för energieffektivisering skulle upphöra vid utgången av 2012 (bet. 2012/13:NU4). Samtliga motionsyrkanden avstyrktes. Avvikande uppfattningar redovisades i två reservationer (MP, V) och (S, MP, V).

Utskottets ställningstagande

Riksrevisionens granskning har resulterat i ett antal rekommendationer till regeringen. I skrivelsen redovisas de bedömningar och åtgärder som regeringen avser att vidta med anledning av Riksrevisionens rekommendationer.

Energieffektivisering är ett viktigt medel för att nå målsättningar om ekologisk hållbarhet och minskad klimatpåverkan, ökad försörjningstrygghet och ökad konkurrenskraft. Det är väsentligt att arbetet med att främja effektiv användning av energi fortsätter. Med anledning av vad som framförs i motionerna om att stimulera energieffektivisering inom företag konstaterar utskottet att det av skrivelsen framgår att frågan om hur energieffektivisering i energitensiva industrier kan främjas framöver bereds inom Regeringskansliet. Utskottet anser därför inte att riksdagen behöver uppmana regeringen att se över alternativ för att stimulera energieffektivisering inom hela industrin eller ta till vara de erfarenheter som gjorts av programmet.

Med hänvisning till det sagda avstyrker utskottet motionerna 2013/14:N222 (V) och 2013/14:N425 (S) i berörda delar och föreslår att regeringens skrivelse läggs till handlingarna.

Energieffektivisering

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om olika energieffektiviseringsfrågor. Utskottet hänvisar bl.a. till den kommande propositionen om energieffektiviseringsdirektivets genomförande.

Jämför reservationerna 2 (S, V), 3 (MP), 4 (MP), 5 (SD) och 6 (S, MP, V).

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) anförs att energieffektivisering är en grundläggande del av den framtida energipolitiken. Motionärerna vill därför att energianvändningen i Sverige blir 25 procent effektivare till 2020, jämfört med regeringens mål om 20 procent till 2020 (yrkande 5). Vidare anförs i motionen att Sverige bör pröva att främja effektivare energianvändning genom ett system med vita certifikat, och det efterfrågas ett tillkännagivande om att införa ett sådant system (yrkande 12).

I motion 2013/14:N374 av Gunnar Sandberg m.fl. (S) efterfrågas ett tillkännagivande om ett statligt energisparlån. Ett sådant lån skulle kunna dra nytta av statens låga upplåningskostnader och eliminera de marginaler som bankerna har i sin utlåning. Detta för att stimulera energieffektivisering av bostäder och skapa arbetstillfällen utan någon långsiktig kostnad för staten.

I kommittémotion 2013/14:N215 av Lise Nordin m.fl. (MP) argumenterar motionärerna för att Sverige behöver införa ett system för smart energianvändning, och att alla internationella erfarenheter visar att ett system med vita certifikat är effektivt och fungerar som drivkraft. Motionärerna anser därför att Sverige skyndsamt bör införa ett system med vita certifikat (yrkande 2). I motionen anförs även att staten bör inrätta en inve-

steringsfond för att skynda på energieffektivisering i bostäder och samtidigt skapa nya jobb inom området. Från fonden ska de företag som arbetar med energieffektivisering kunna låna för att göra effektiviseringar direkt hos en kund mot en avbetalning utifrån den insparade el- och värmekostnaden (yrkande 8).

I kommittémotion 2013/14:C390 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 8 framhålls att energieffektiviseringen går för långsamt. Motionärerna föreslår därför att det införs ett energieffektiviseringslån för att underlätta finansiering av energieffektiviseringsåtgärder, vilket väntas skapa fler arbetstillfällen och energieffektiva bostäder. Vidare anger motionärerna att kommunala särkrav rörande energi kan vara problematiska och föreslår ett nationellt energikrav för bostäder som kan göra lågenergihus billigare.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har vid ett flertal tillfällen tagit ställning till motioner om energieffektivisering och s.k. vita certifikat. Utskottet behandlade frågan om vita certifikat våren 2013 (bet. 2012/13:NU17) då utskottet bl.a. anförde följande:

Utskottet har vid upprepade tillfällen ställt sig tveksamt till införandet av ett system med vita certifikat. Det finns inga skäl att ompröva denna ståndpunkt, utan utskottet hänvisar till vad det anförde i frågan hösten 2011 (bet. 2011/12:NU4). Utskottet vill dessutom ta tillfället i akt och påminna om Energimyndighetens slutsatser i delanalysen av genomförandet av energieffektiviseringsdirektivet i Sverige, nämligen att en förstärkning av befintliga styrmedel i regel är att föredra framför inrättande av helt nya styrmedel, eftersom det finns erfarenhet om genomförande och verifiering av befintliga styrmedel, vilket är viktigt då tiden för genomförande av energieffektiviseringsdirektivet är kort. Därefter kan det, vilket även Energimyndigheten menar, bli aktuellt med nya styrmedel för att nå de ambitiösa och uppsatta målen. Här är det dock viktigt att komma ihåg att regeringen nu arbetar med hur energieffektiviseringsdirektivet lämpligast införs i Sverige. Det är fortfarande utskottets uppfattning att riksdagen inte ska uttala sig till förmån för införandet av ett system med vita certifikat.

En avvikande uppfattning redovisades i en reservation (S, MP och V).

Mål för energieffektivisering i Sverige

Riksdagen har beslutat att målet för energieffektivisering är 20 procent effektivare energianvändning 2020 jämfört med 2008 (prop. 2008/09:163, bet. 2008/09:NU25). Målet uttrycks som ett sektorsövergripande mål om minskad energiintensitet om 20 procent mellan 2008 och 2020. I budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1 utg.omr. 21) nämns att både Energimyndigheten och Konjunkturinstitutet bedömer att energiintensitetsmålet om 20 procent inte kommer att nås med befintliga styrmedel.

Den 4 december 2013 trädde Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU om energieffektivitet i kraft (energieffektiviseringsdirektivet). I direktivet ställs krav på medlemsstaterna att sätta ett vägledande, nationellt mål för energieffektivisering som bidrar till EU:s mål om 20 procent energieffektivisering till 2020. Sverige anmälde i april 2013 till kommissionen att det mål om 20 procent effektivare energianvändning till 2020 som antagits av riksdagen är Sveriges vägledande mål.

Genomförande av energieffektiviseringsdirektivet i Sverige

I budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 21) framgår att regeringen under våren 2014 kommer att lämna förslag till riksdagen om hur energieffektiviseringsdirektivet ska genomföras i Sverige. Förslaget kommer att omfatta förslag på ändringar i lagstiftningen och på utvecklade styrmedel och insatser för energieffektivisering i så gott som hela energisystemet, från energiomvandling till slutanvändning.

Förslag till strategi för energieffektiviserande renovering av byggnader

Energimyndigheten och Boverket presenterade i november 2013 rapporten Förslag till nationell strategi för energieffektiviserande renovering av byggnader. Bakgrunden till rapporten är att regeringen, som en del i genomförandet av energieffektiviseringsdirektivet, uppdrog åt myndigheterna att tillsammans utarbeta ett förslag till en sådan strategi. Förslaget innehåller bl.a. styrmedel och åtgärder som stimulerar kostnadseffektiv renovering av byggnader.

Sveriges handlingsplan för energieffektivisering

I budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 21) anges att regeringen i april 2014 i enlighet med bestämmelserna i energieffektiviseringsdirektivet kommer att överlämna Sveriges tredje handlingsplan för energieffektivisering till kommissionen. Enligt energieffektiviseringsdirektivet ska medlemsstaterna göra detta vart tredje år. Energimyndigheten har lämnat sin rapport Underlag till handlingsplanen för energieffektivisering (ER 2013:31) till regeringen.

Det kan här tilläggas att Sverige tidigare har lämnat in två handlingsplaner, senast 2011, till kommissionen i enlighet med bestämmelserna i energitjänstedirektivet. Energitjänstedirektivet har upphävts i och med att energieffektiviseringsdirektivet trätt i kraft.

Stöd till energieffektivisering

Regeringen framför i budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 21) att generellt verkande styrmedel, såsom energiskatter, koldioxidskatter och utsläppshandel, genom prissignaler ger incitament till energieffektivisering. Inom vissa sektorer och delsektorer, särskilt de där utgifter för energi står för en mindre del av de totala utgifterna, är dessa prissignaler mindre verknings-

fulla av olika skäl. Kompletterande incitament för energieffektiviseringsåtgärder ges därför genom regleringar, t.ex. minimikrav på energiprestanda för energirelaterade produkter och byggnader. Statens insatser för att stimulera effektivare energianvändning bör, vid sidan av generella ekonomiska styrmedel och reglering, inriktas på undanröjande av informations- och kunskapsbrister hos olika aktörer.

Vidare anges i budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 21) att med stöd av EU:s regionalfond kommer ett nationellt program för energieffektivisering att genomföras under programperioden 2014–2020. Regeringen föreslog att 40 miljoner kronor per år tillförs som nationell medfinansiering till detta program. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag (bet. 2013/14:NU3). Därutöver kommer även insatser inom området energieffektivisering, användning av förnybar energi och koldioxidnsål teknik att genomföras inom ramen för de åtta regionala strukturfondsprogrammen.

Utskottets ställningstagande

Inledning

I det följande tar utskottet först ställning till förslag om mål för energianvändningen i Sverige. Därefter behandlas motioner om energieffektivisering i byggnader och, avslutningsvis, behandlas motioner i övrigt om energieffektivisering.

Mål för energianvändningen i Sverige

Riksdagen beslutade på förslag av regeringen om att målet för energieffektivisering ska vara 20 procent effektivare användning 2020 jämfört med 2008. I motion 2013/14:N425 (S) föreslås att målet till 2020 vad gäller energieffektivisering höjs från 20 till 25 procent. Riksdagen har återkommande behandlat frågan om Sveriges mål för energieffektivisering, vilket senast skedde hösten 2013 (bet. 2013/14:NU3). Utskottet anser att det av riksdagen fastställda målet om 20 procent effektivare energianvändning till 2020 ska kvarstå och att riksdagen därmed inte bör uppmana regeringen att vidta några åtgärder med anledning av den nämnda motionen.

Med hänvisning till det sagda avstryker utskottet därmed motionen i berörd del.

Energieffektivisering i byggnader

Utskottet konstaterar att regeringen har för avsikt att inom kort lägga fram en proposition om genomförandet av energieffektiviseringsdirektivet i Sverige. Genomförande av direktivet omfattar bl.a. energieffektivisering i byggnader. Utskottet kan inte se någon anledning för riksdagen att föregripa regeringens proposition om genomförandet av energieffektiviseringsdirektivet.

Med det anförda avstyrks motionerna 2013/14:C390 (SD), 2013/14:N215 (MP) och 2013/14:N374 (S) i berörda delar.

Övrigt om energieffektivisering

Med anledning av vad som sägs i motionerna 2013/14:N215 (MP) och 2013/14:N425 (S) om vita certifikat vill utskottet påminna om att riksdagen återkommande avslagit motioner om att införa ett system med sådana certifikat. Utskottet hänvisar därför till vad det anförde i frågan våren 2013 (bet. 2012/13:NU17). Det är fortfarande utskottets uppfattning att riksdagen inte bör uppmana regeringen att införa ett system med vita certifikat.

Med hänvisning till detta avstryks motionerna 2013/14:N215 (MP) och 2013/14:N425 (S) i aktuella delar.

Biogas

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om biogas. Utskottet hänvisar till den pågående beredningen inom Regeringskansliet av de förslag som utredningen Fossilfri fordonstrafik lämnat och anser inte att det pågående arbetet bör föregripas av riksdagen.

Jämför reservationerna 7 (S, MP, V) och 8 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:MJ493 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 13 framhålls behovet av en tvärsektoriell biogasstrategi. Strategin bör enligt motionärerna bl.a. innehålla krav på att kommunala avloppsplaner samordnas med energiplaneringen, att ökat energiutbyte tas upp vid prövning och tillsyn enligt miljöbalken av biogasproduktion och att stärka forskningen kring avvattning av biogödsel.

I kommittémotion 2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 33 anförs att biogasen är en viktig energikälla som dels bidrar till att ta bort klimatskadliga utsläpp av metangas, dels ersätter fossila bränslen. Regeringen bör presentera en tvärsektoriell biogasstrategi med en övergripande plan för hur staten, regioner och kommuner ska kunna samarbeta och hur företag ska kunna utvecklas och testa innovationer och pilotprojekt.

I motion 2013/14:N409 av Christer Adelsbo m.fl. (S) anförs att biogas behöver ett mer aktivt stöd för att kunna utvecklas. Motionärerna uppmanar därför regeringen att se över möjligheterna att avsätta resurser och se till att styrmedel och skatter verkligen gynnar utvecklingen i alla led, bl.a. genom medverkan till att Skåne blir en pilotregion för biogas, ett natio-

nellt mål sätts för biogasen, att satsningar på biogasinфраstruktur prioriteras, att demonstrationsanläggningar för småskalig biogasteknik utvecklas och att ytterligare forskning genomförs avseende biogas.

Många som skulle vilja starta eller utöka sin biogasproduktion tvekar i dag, konstateras det i motion 2013/14:N282 av Gunilla Nordgren (M). Motionären anser därför att det är av stor vikt att regeringen fortsätter att uppmantra till att fler biogasanläggningar byggs och till att produktionen av biogas i Sverige ökas.

I motion 2013/14:N238 av Kew Nordqvist m.fl. (MP) framhålls att biogasen förutspås bli en viktig energiform i framtiden och att en ökning av produktionen är väsentlig för en omställning till ett fossiloberoende samhälle. Biogasen kan komma att bli en viktig del för framtidens transporter. Det krävs därför en helhetsstrategi med mål och åtgärder för biogasen för att de konkreta förändringarna som behövs ska komma till stånd, vilket i dag saknas (yrkande 1). Motionärerna efterfrågar ett tillkännagivande om ett nationellt mål om årlig biogasproduktion 2020 för att klara klimatomställningarna av transporterna (yrkande 2). Vidare menar motionärerna att eftersom det redan i dag är svårt att få banklån för investeringar bör det göras en översyn av möjligheterna att inrätta en statlig lånegaranti under en övergångsperiod för att underlätta för dem som vill investera i biogasanläggningar (yrkande 9).

I motion 2013/14:T335 av Josef Fransson (SD) yrkande 2 framförs att regeringen bör tillsätta en utredning för att få till stånd en utbyggnad av stamgasnätet i jordbruksintensiva regioner. Detta för att stimulera utvecklingen av biogasproduktion genom att underlätta för producenter att koppla sig till stamgasnätet.

En central del för att stimulera utbyggnaden av biogasproduktionen är att producenterna kan koppla sig till gasnäten, anför det i motion 2013/14:N323 av Josef Fransson (SD). Denna utbyggnad bör nå ut till de jordbruksintensiva regionerna, där potentialen att nyttja stallgödsel är stor (yrkande 1). I motionen efterfrågas även en nationell gasstrategi för maximal samhällsnytta. Motionären anför att generella regelverk inte behöver vara det samhällsekonomiskt bästa, utan snarare kan stordriftsfördelar skapas genom att investeringar koncentreras till geografiskt begränsade områden (yrkande 7).

Vissa kompletterande uppgifter

Biogasproduktion i Sverige

Biogas produceras i Sverige främst från inhemska råvaror, såsom avfall eller slam från avloppsreningsverk. Biogasproduktionen uppgick under 2012 till 1 589 GWh, vilket är en ökning jämfört med 2011 då 1 473 GWh biogas producerades. Av den producerade gasen gick 53 procent till uppgradering, 33 procent till värmeproduktion och 3 procent till elproduk-

tion, medan 10 procent facklades¹ bort. Det främsta användningsområdet för uppgraderad biogas är som drivmedel i gasfordon. Under 2012 såldes 806 GWh biogas som fordonsgas. Den större delen av biogasproduktionen var centrerad till ett fåtal län. Skåne, Stockholm och Västra Götaland stod för drygt 50 procent av landets biogasproduktion.

Regeringens syn på biogasen

I budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 21) konstaterar regeringen att biogas kan spela en viktig roll i det svenska energisystemet för produktion av förnybart transportbränsle, el och värme. Den lovande utveckling med biogas för fordon som inletts i Sverige de senaste drygt tio åren bör fortsatt stimuleras.

Förslag till biogasstrategi

I juli 2009 gav regeringen Energimyndigheten i uppdrag att i samråd med Jordbruksverket och Naturvårdsverket utveckla en sektorsövergripande långsiktig strategi och föreslå åtgärder som på kort och lång sikt bidrar till att öka användningen av biogas. I augusti 2010 presenterade de tre myndigheterna rapporten *Förslag till en sektorsövergripande biogasstrategi* (ER 2010:23). I rapporten konstateras att den samhällsekonomiska vinsten med biogas är mer beroende av hur biogasen produceras än vad den används till. All biogas är inte lika beroende av stöd för att konkurrera och all biogas medför inte samma samhällsnyttor. Förutsättningarna innebär att kostnaderna varierar kraftigt beroende på vilka råvaror som används. Rapporten innehöll förslag och slutsatser för att stärka biogasens konkurrenskraft som riktar sig till regeringen, regioner, kommuner, myndigheter och näringen. Ett av förslagen som nämns i rapporten är en metangasreduceringsersättning på 20 öre per kWh för energi producerad ur stallgödsel.

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 23) att 240 miljoner kronor tillförs anslaget 1:20 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket under perioden 2014–2023 för ett stöd för dubbel miljönytta med syfte att främja produktion av förnybar energi. Enligt uppgift från Landsbygdsdepartementet ska de extra medlen användas för rötning av stallgödsel för att producera råmetangas. En ersättning på 20 öre per producerad kWh råmetangas föreslås till projektet.

Utredningen Fossilfri fordonstrafik

I propositionen *En sammanhållen klimat- och energipolitik – Klimat* (prop. 2008/09:162) redogörs för den långsiktiga prioriteringen att Sverige 2030 bör ha en fordonsflotta som är oberoende av fossila bränslen samt för visionen om ett Sverige 2050 utan nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären. Regeringen tillsatte i juli 2012 utredningen *Fossilfri fordonstrafik* för att

¹ Fackling innebär att gasen bränns bort, antingen av säkerhetsskäl eller på grund av överskott.

kartlägga möjliga handlingsalternativ och identifiera åtgärder för att reducera transportsektorns utsläpp och beroende av fossila bränslen i linje med visionen 2050 och prioriteringen till 2030. I december 2013 överlämnade utredningen betänkandet Fossilfrihet på väg (SOU 2013:84) till regeringen. Utredningen konstaterar bl.a. att det är viktigt med ett tydligt långsiktigt mål för biodrivmedel. Utvecklingen behöver drivas med kontinuitet och helhetssyn samt med respekt för att den kan vara tidskrävande.

Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Stöd till biogasproduktion

I oktober 2009 fattade regeringen beslut om ett särskilt stöd till biogas. Stödet syftar till att sprida redan framtagen teknik som ännu inte är konkurrenskraftig på marknaden, och det ska gå till projekt som bidrar till ökad produktion, distribution och användning av biogas och andra förnybara gaser. Stödet regleras genom förordningen (2009:938) om statligt stöd till åtgärder för produktion, distribution och användning av biogas och andra förnybara gaser. I budgetpropositionen för 2013 föreslog regeringen en förlängning och förstärkning av stödet genom att ytterligare 280 miljoner kronor avsätts för detta ändamål under perioden 2013–2016.

Energimyndigheten beslutade i januari 2014 om att ge stöd till tolv projekt inom biogasområdet. Dessa projekt omfattar totalt drygt 100 miljoner kronor.

Inom ramen för landsbygdsprogrammet 2007–2013 gavs investeringsstöd för biogasproduktion. Inom Regeringskansliet bereds för närvarande förslag till utformning av det kommande landsbygdsprogrammet för perioden 2014–2020.

Utskottets ställningstagande

Biogas kan spela en viktig roll i det svenska energisystemet för produktion av förnybart transportbränsle och förnybar el och värme. Utskottet har tidigare behandlat förslag om en nationell biogasstrategi. Detta skedde senast våren 2013 då utskottet framhöll att utredningen Fossilfri fordonstrafiks förslag bör inväntas (bet. 2012/13:NU17). Utredningen har nu lämnat sina förslag till regeringen, och de bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Utskottet kan konstatera att ett flertal förslag i utredningen har bäring på biogasen.

Enligt utskottets uppfattning bör inte regeringens beredning av dessa förslag föregripas med krav på en nationell biogasstrategi eller framställande av mål för produktionen av biogas.

Utskottet anser inte heller att det är motiverat för riksdagen att vidta någon åtgärd med anledning av förslaget i motion 2013/14:N323 (SD) om en nationell strategi för gas eller med anledning av övriga här aktuella motionsyrkanden.

Med hänvisning till det anförda avstryks motionerna 2013/14:T335 (SD), 2013/14:MJ493 (S), 2013/14:N238 (MP), 2013/14:N282 (M), 2013/14:N323 (SD), 2013/14:N409 (S) och 2013/14:N425 (S) i berörda delar.

Biodrivmedel

Utskottets förslag i korthet

Motionsyrkanden om en prisförsäkring för industriell produktion av andra generationens biodrivmedel avslås av riksdagen. Utskottet anser inte att riksdagen bör föregripa den pågående beredningen inom Regeringskansliet av de förslag som utredningen Fossilfri fordonstrafik har lämnat.

Jämför reservation 9 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:T521 av Stina Bergström m.fl. (MP) yrkande 16 föreslås att det införs ett stödsystem i form av en prisförsäkring för industriell framställning av andra generationens bibränsle.

Det argumenteras för i kommittémotion 2013/14:T526 av Stina Bergström m.fl. (MP) att det är ett stort problem för producenter av biodrivmedel att det saknas långsiktiga villkor som gör det lönsamt att göra större investeringar i ny industriproduktion. Motionärerna anser att det därför bör införas ett stödsystem i form av en prisförsäkring för industriell produktion (yrkande 43).

I motion 2013/14:N440 av Per Bolund (MP) anføres att det i Sverige bör införas en prisförsäkring för industriell produktion av andra generationens biodrivmedel för att minska landets oljeberoende. Detta för att försäkra producenterna mot fallande världsmarknadspriser på fossila bränslen och mot riskerna av en fallande koldioxidskatt. Stödet ska omfatta produktion av andra generationens drivmedel som framställs på ett hållbart sätt.

Vissa kompletterande uppgifter

Biodrivmedel i Sverige

Med biodrivmedel menas vätskeformiga eller gasformiga bränslen som framställts av biomassa och som används för transportändamål. Begreppet förnybara drivmedel inkluderar utöver biodrivmedel även förnybar el som används för transportändamål. Med andra generationens biodrivmedel avses drivmedel som är producerade av restprodukter och avfall samt biomassa.

Andelen förnybara drivmedel i vägtrafiken uppgick till 8,1 procent under 2012, vilket är en ökning med 1,3 procentenheter jämfört 2011. Om man räknar i enlighet med den metod som föreskrivs i förnybartdirektivet uppgick andelen förnybar energi i transportsektorn under 2012 till 11,8 procent, vilket är en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2011. Då direktivets mål för transportsektorn är 10 procent förnybar energi har Sverige således uppnått detta mål.

Inblandningen av andra generationens biodrivmedel i bensin och diesel har under 2012 tredubblats jämfört med 2011. Under 2011 låg inblandningen på knappt 400 GWh men 2012 ökade den till drygt 1 200 GWh. Det beror på att användningen av syntetisk diesel från restprodukter och avfall har ökat väsentligt jämfört med tidigare år.

Regeringens syn på biodrivmedel

I regeringens proposition En sammanhållen svensk klimat- och energipolitik – Klimat (prop. 2008/09:162) redogörs för den långsiktiga prioriteringen att Sverige 2030 bör ha en fordonsflotta som är oberoende av fossila bränslen.

Regeringen anger i budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 21) att den vill se en ökad andel förnybar energi i transportsektorn och säkerställa att de biodrivmedel som ersätter de fossila drivmedlen är hållbara. Generellt verkande styrmedel som sätter pris på utsläppen är grunden för omställningen. Dessa styrmedel behöver kompletteras med mer riktade styrmedel. För att få till stånd den önskade utvecklingen är det viktigt att styrmedlen är kostnadseffektiva, långsiktigt hållbara och förutsägbara.

Kvotpliktsystem för biodrivmedel

Regeringen förslog i budgetpropositionen för 2014 en lag om kvotplikt för biodrivmedel. Syftet med förslaget är att stimulera användningen av biodrivmedel. Höginblandade och rena biodrivmedel ska fortsätta att vara skattebefriade även efter 2013. Avsikten är att skillnaden i beskattningen mellan hållbara höginblandade biodrivmedel och drivmedel utan fossilt innehåll och deras fossila motsvarigheter framöver ska fortsätta att vara lika stor som i dag.

Utredningen Fossilfri fordonstrafik

Utredningen Fossilfri fordonstrafik framför i sitt betänkande Fossilfrihet på väg (SOU 2013:84) att ett tydligt långsiktigt mål för biodrivmedel är viktigt. Vidare bedöms potentialen vara god för produktion av biodrivmedel med bra klimatprestanda från jordbruksvaror och avfall. När det gäller styrmedel för främjande av biodrivmedel har utredningen två huvudförslag: en utvecklad kvotplikt som ökar användningen av förnybara bränslen och en ny prispremie som stöder producenter av biodrivmedel.

Förslaget om den utvecklade kvotplikten innebär att kvotpliktens nivåer höjs stegvis fram till 2020 utifrån den nyligen beslutade lagen (2013:984) om kvotplikt. Kvotplikten bör därefter successivt höjas till 100 procent helt förnybara drivmedel.

Förslaget om en prispremie innebär att produktionen garanteras en prispremie under de första tolv åren av en anläggnings produktion. Därtill får producenten den intäkt försäljningen av drivmedlet ger upphov till. Kostnaderna för prispremien ska enligt utredningen fördelas på samtliga i Sverige sålda drivmedel, exklusive drivmedel för sjö- och luftfart. Riktpriset trapas ned till 2025 då det väntas sammanfalla med priset på dieselbränsle.

Utredningen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser ett stort behov av att minska vägtrafikens koldioxidutsläpp och vill se en ökad andel förnybar energi i transportsektorn. I december 2013 presenterade utredningen Fossilfri fordonstrafik betänkandet Fossilfrihet på väg och gav förslag på åtgärder för att nå prioriteringen om en fossiloberoende fordonsflotta till 2030. Ett av utredningens förslag innebär att produktionen av biodrivmedel ska garanteras en prispremie för att skydda producenten mot effekter av förändringar i dieselbränslepriset. Förslaget bereds för närvarande inom Regeringskansliet, och utskottet anser att riksdagen inte bör föregripa den pågående beredningen.

Med detta avstyrker utskottet motionerna 2013/14:T521 (MP), 2013/14:T526 (MP) och 2013/14:N440 (MP) i berörda delar.

Vattenkraft

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som rör vattenkraften. Utskottet hänvisar bl.a. till att det för närvarande pågår ett omfattande utredningsarbete som på olika sätt berör vattenkraftsproduktionens framtid.

Jämför reservationerna 10 (S, MP), 11 (V), 12 (S), 13 (MP, V) och 14 (S, MP, V).

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) anförs att vågkraft ger en förhållandevis liten påverkan på miljön och är ett energislag som utvecklas i många länder. Motionärerna vill därför se över möjligheterna att stödja vågkraft som en kompletterande förnybar energikälla (yrkande 24). Vidare anges i motionen att vattenkraften är en kraftkälla med stor potential, som behöver effektiviseras eftersom dess roll som reg-

lerkraft i framtiden kommer att öka i takt med utbyggnaden av förnybar intermitterent elproduktion (yrkande 25). Motionärerna anser även att den småskaliga vattenkraften kan vara ett viktigt tillskott för utbyggnaden av den förnybara energin och förordar ett tillkännagivande om det (yrkande 26).

I motion 2013/14:N417 av Krister Hammarbergh (M) anförs att en stor mängd elproduktion går förlorad genom den minskade produktionen från Sveriges vattenkraftverk. Sveriges ambition bör vara att öka produktionen av vattenkraft, främst genom effektivisering av redan utbyggda vattendrag och befintliga anläggningar. Detta skulle gynna den svenska exportindustrin. Motionären anser därför att regeringen bör se över möjligheten att förbättra förutsättningarna för att effektivisera och öka vattenkraftens produktionskapacitet.

Vissa kompletterande uppgifter

Vattenkraften i Sverige

Vattenkraftsproduktionen är beroende av mängden nederbörd under året. Under 2013 producerades 61 TWh el från vattenkraft, vilket kan jämföras med den genomsnittliga årliga produktionen av vattenkraft som har beräknats till 67,5 TWh. Vattenkraftselen svarar för ca 45 procent av den totala elproduktionen i Sverige.

Det sker i dag ingen nyutbyggnad av storskalig vattenkraft i Sverige. Däremot sker ett omfattande förnyelsearbete i många befintliga vattenkraftsanläggningar. Enligt Energimyndighetens Långtidsprognos 2012 kan effekthöjningar innebära att den genomsnittliga årliga produktionen ökar med 1 TWh. Den storskaliga vattenkraften står för 75 procent av denna effekthöjning och övriga 25 procent står den småskaliga vattenkraften för.

Följande vattenkraftsanläggningar är enligt lag (2011:1200) om elcertifikat berättigade att bli tilldelade elcertifikat:

- småskalig vattenkraft som var i drift den 1 maj 2003 och som då hade en installerad effekt som inte var högre än 1 500 kW per produktionsenhet
- återupptagen drift i anläggningar som tagits ur drift före den 1 juli 2001 och som därefter tagits i drift efter utgången av 2002
- nya anläggningar (anläggningar som tagits i drift första gången efter utgången av 2002)
- ökad produktionskapacitet i befintliga anläggningar (gäller produktionskapacitet som ökat efter utgången av april 2003).

Därutöver får Energimyndigheten, i det enskilda fallet, medge innehavaren av en produktionsanläggning rätt att bli tilldelad elcertifikat om denne på grund av myndighetsbeslut eller föreskrifter i annan lag eller förordning inte längre kan få en långsiktigt lönsam produktion eller om denne efter

omfattande ombyggnader eller andra stora investeringar inte längre kan få en långsiktigt lönsam produktion och den installerade effekten är högst 15 MW.

Regeringen om vattenkraftens roll

Regeringen framhåller i budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 21) att vattenkraften är en värdefull tillgång och som även i framtiden kommer att spela en viktig roll för Sveriges energiförsörjning och för att nå de mål om förnybar energi som satts upp inom EU. Nationalälvarna, och övriga i miljöbalken angivna älvsträckor, ska fortsatt skyddas från utbyggnad.

Miljömålsberedningen – strategi för en sammanhållen och hållbar vattenpolitik

Regeringen beslutade i juli 2010 att tillsätta en parlamentarisk beredning (dir. 2010:74), den s.k. Miljömålsberedningen, vars syfte är att nå en bred politisk samsyn kring komplexa och långsiktiga miljöfrågor. I september 2012 beslutade regeringen om ett tilläggsuppdrag (dir. 2012:95) för Miljömålsberedningen. Detta uppdrag innebär att beredningen ska föreslå en strategi för en sammanhållen och hållbar vattenpolitik med ett helhetsperspektiv på havs- och sötvattenpolitik. Regeringen konstaterar att vatten påverkas av verksamheter och inriktningar inom ett stort antal politikområden utöver miljöpolitiken, t.ex. jordbruks-, fiske-, skogs-, transport- och energipolitiken. Visionen om en resurseffektiv energiförsörjning utan nettoutsläpp av växthusgaser innebär utmaningar för bl.a. ekologisk hänsyn vid vattenkraftsproduktion. Miljöberedningen ska redovisa uppdraget senast den 9 juni 2014.

Vattenverksamhetsutredningen

Regeringen har tillsatt en utredning (dir. 2012:29, 2012:60 och 2013:37) för att se över reglerna om vattenverksamheter i miljöbalken och den s.k. restvattenlagen (1998:812). Utredningen ska föreslå ändringar som ska säkerställa att alla tillståndspliktiga vattenverksamheter har tillstånd i överensstämmelse med de miljökrav som ställs i miljöbalken och att de lever upp till de krav som följer av Sveriges EU-rättsliga åtaganden i fråga om vattenkvalitet och påverkan på djur- och växtliv. Samtidigt ska en fortsatt hög regler- och produktionskapacitet i den svenska vattenkraftsproduktionen eftersträvas. Utredningen lämnade den 1 oktober 2013 ett delbetänkande, Ny tid ny prövning – förslag till ändrade vattenrättsliga regler (SOU 2013:69), till regeringen. Uppdraget i övrigt ska slutredovisas senast den 31 maj 2014.

Utredningen konstaterar i sitt delbetänkande att med vattenverksamhet avses t.ex. uppförande och ändring av dammar och vattenkraftverk. Många av de vattenverksamheter och vattenanläggningar som finns i dag bedrivs med stöd av äldre tillstånd och rättigheter. Detta innebär att de inte har

prövats mot de bestämmelser om miljöhänsyn som miljöbalken innehåller i dag, men att de kan ha ett tillstånd eller en rättighet enligt tidigare gällande regelverk. Utredningen föreslår bl.a. att det ska införas en regel som möjliggör en nyprövning av en vattenverksamhet för fortsatt drift av anläggningen. Syftet med förslaget är att befintliga verksamheter och därtill hörande anläggningar ska utformas och bedrivas i enlighet med dagens krav enligt miljöbalken och EU-rätten. Prövningen ska ske som om det vore en helt ny verksamhet eller anläggning.

Utredningens delbetänkande har remissbehandlats. Enligt uppgift från Näringsdepartementet bereds delbetänkandet för närvarande inom Regeringskansliet.

Nationell strategi för åtgärder inom vattenkraften

Havs- och vattenmyndigheten och Energimyndigheten har på eget initiativ beslutat att ta fram en gemensam nationell strategi för åtgärder i vattenkraftverk i Sverige där både energi- och miljöintressen tas tillvara. Myndigheterna konstaterar att EU-rätten ställer miljökrav om vattenkvalitet och om bevarande av livsmiljöer och vilda djur och växer. Samtidigt ställer EU-rätten krav på främjande av energianvändning från förnybara energikällor. Vidare stimulerar elcertifikatssystemet utbyggnad av förnybar elproduktion, som leder till större inslag av oreglerbar energi, vilket ökar behovet av balans- och reglerkraft. För att uppnå EU-rättens olika mål menar myndigheterna att det behövs avvägningar, framför allt när det gäller åtgärder som berör vattenkraften. Detta eftersom de vattenkraftverk som tillför den största nyttan till energisystemet samtidigt är de kraftverk som har den största påverkan på miljön. Projektet ska vara avslutat den 30 juni 2014.

Vågkraften i Sverige

I Sverige bedrivs forskning, utveckling och demonstration inom vågkraft. Av havsenergiteknikerna, såsom vågkraft och tidvattenkraft, är det endast vågkraft som bedöms kunna bidra till omställningen av det svenska energisystemet i någon större utsträckning.

Seabased Industry AB beviljades 2010 ett stöd på 139 miljoner kronor av Energimyndigheten för att anlägga en vågkraftsanläggning i havet utanför Smögen. Anläggningen väntas producera 25 GWh el per år ur havsvågornas rörelser.

Det finns även möjlighet för vågkraftsprojekt att genom Energimyndigheten ansöka om stöd från EU-programmet NER300. Programmet finansieras av intäkterna från försäljningen av 300 miljoner utsläppsrätter och ska användas för att finansiera storskaliga och marknadsnära demonstrationsprojekt inom bl.a. området förnybar energi.

Utskottets ställningstagande

Inledning

I det följande tar utskottet först ställning till ett motionsyrkande om vågkraft. Därefter behandlas ett motionsyrkande om den småskaliga vattenkraften och, avslutningsvis, motioner i övrigt om vattenkraft.

Vågkraft

Vågkraften har möjlighet att bli en viktig del i den framtida förnybara energiproduktionen. I dag befinner sig dock vågkraften främst på ett forsknings- och utvecklingsstadium, där bl.a. Energimyndigheten är med och finansierar projekt. Vågkraften ingår, likt andra förnybara energikällor, i elcertifikatssystemet. Systemet innebär att de förnybara energikällorna konkurrerar med varandra och motiverar att den mest kostnadseffektiva förnybara elproduktionen byggs först.

Utskottet konstaterar, likt det gjort tidigare då motsvarande förslag förelagts riksdagen (bet. 2012/13:NU17), att vågkraften på olika sätt stöds i det befintliga systemet och anser således inte att riksdagen bör vidta någon åtgärd med anledning av förslaget i motion 2013/14:N425 (S).

Med detta avstyrker utskottet motionen i aktuell del.

Småskalig vattenkraft

Sverige har goda förutsättningar för produktion av vattenkraft. Vidare har vattenkraften en viktig roll som reglerkraft i samband med utbyggnaden av främst vindkraften. När det gäller den småskaliga vattenkraften, som tas upp i motion 2013/14:N425 (S), vill utskottet i likhet med vad det i andra sammanhang gett uttryck för framhålla vikten av att ta till vara de möjligheter som finns att effektivisera befintliga vattenkraftverk och att bygga ut sådan vattenkraft som ingår i elcertifikatssystemet, inklusive viss småskalig vattenkraft. Elcertifikatssystemet vilar bl.a. på den grundläggande principen att olika förnybara energikällor ska konkurrera med varandra så att den mest kostnadseffektiva elproduktionen byggs först. I detta sammanhang vill utskottet även betona att all eventuell utbyggnad av vattenkraften naturligtvis ska prövas enligt gällande lagar.

Med det anförda avstyrks motion 2013/14:N425 (S) i berörd del.

Övrigt om vattenkraft

Utskottet anser att vattenkraften har en stor betydelse för svensk energiförsörjning och att den även i framtiden kommer att ha en viktig roll för att Sverige ska kunna uppnå de mål om förnybar energi som satts upp. Samtidigt måste de uppsatta miljömålen beaktas och gällande regler för biologisk mångfald får inte åsidosättas i samband med utbyggnad av nya vattenkraftsanläggningar eller när befintliga anläggningar moderniseras.

Som redovisats i det föregående pågår för närvarande ett omfattande utredningsarbete som på olika sätt berör vattenkraftsproduktionens framtid. Utskottet ser inget skäl för riksdagen att föregripa detta arbete.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna 2013/14: N417 (M) och 2013/14:N425 (S). Den sistnämnda motionen avstyrks i berörd del.

Vindkraft

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som på olika sätt rör vindkraften. Utskottet hänvisar bl.a. till, vad gäller genomförandet av projekt av gemensamt intresse för havsbaserad vindkraft, att intresset hos andra medlemsstater för närvarande verkar lågt för sådana projekt.

Jämför reservationerna 15 (MP), 16 (V), 17 (S), 18 (MP, V) och 19 (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 22 anges att inom ramen för förnybartdirektivet ges EU:s medlemsstater möjlighet att samarbeta om förnybar energiproduktion, men att produktionen då måste vara i gång i början av 2020. Motionärerna efterfrågar därför ett tillkännagivande om att regeringen bör uppdra åt Energimyndigheten att utlysa en offentlig förfrågan där projektörer får anmäla sitt intresse för gemensamma projekt för förnybar elproduktion.

Ett tillkännagivande om att regeringen ska se över förutsättningarna för en kraftfull utbyggnad av havsbaserad vindkraft föreslås i motion 2013/14: N244 av Peter Jeppsson m.fl. (S). Några av fördelarna med den havsbaserade vindkraften är att den möjliggör större kraftverk och grupper, vilket ger mer och jämnare energiproduktion. För att få till stånd en rejäl tempoökning för den havsbaserade vindkraftsutbyggnaden måste staten skapa de incitament som krävs som stöd för att stimulera och påskynda investeringar.

Motionärerna anför i motion 2013/14:N218 av Sten Bergheden och Lars-Arne Staxäng (båda M) att elproduktion från olika energislag är bra och att vindkraften är en viktig ingrediens i den svenska elproduktionen, men att planeringsmålet på 30 TWh för vindkraften verkar överdimensionerat och att en helhetssyn vad gäller samhällsnyttan saknas. Därför bör en översyn av möjligheten till en utvärdering av samhällsnyttan och kostnaderna för vindkraftsutbyggnaden i Sverige göras (yrkande 1). Vidare anför motionärerna att det inte finns några exakta siffror på vad den planerade vind-

kraftsutbyggnaden kommer att kosta skattebetalarna och inte heller vad den kostat hittills. Regeringen bör därför se över möjligheten att redovisa dessa kostnader (yrkande 2).

För att öka utbyggnaden av vindkraft är det centralt att öka den lokala acceptansen för vindkraftverk, anføres det i kommittémotion 2013/14:N206 av Lise Nordin m.fl. (MP). För att uppnå detta föreslås att de närboende ska ha rätt att bli delägare genom att köpa andelar i vindkraftverket (yrkande 3).

Den havsbaserade vindkraften kan bidra till att öka Sveriges försörjningstrygghet när produktionen från befintliga kärnkraftverk ska ersättas, framförs det i motion 2013/14:N436 av Lise Nordin m.fl. (MP). Motionärerna anser att regeringen bör tillsätta en utredning om möjligheterna att använda statlig upphandling för att skapa förutsättningar för havsbaserad vindkraft.

Havsbaserad vindkraft har stor potential i Sverige, anføres i kommittémotion 2013/14:N222 av Kent Persson m.fl. (V). Motionärerna vill främja forskning om och utveckling av vindkraft till havs (yrkande 2). Vidare framför motionärerna att regeringen bör stimulera teknikutvecklingen inom havsbaserad vindkraft genom att ge myndigheter i uppdrag att upphandla el från havsbaserade vindkraftverk till fast pris utanför elcertifikatssystemet (yrkande 3).

Vissa kompletterande uppgifter

Vindkraftsproduktion i Sverige

Vindkraftsproduktionen i Sverige 2013 uppgick till ca 9,3 TWh, vilket är en ökning med ca 30 procent jämfört med 2012.

Tidigare riksdagsbehandling

Riksdagen godkände våren 2009 regeringens förslag till nationell planeringsram för vindkraft. Enligt planeringsramen ska vindkraften ha en årlig produktionskapacitet på 30 TWh till 2020, varav 20 TWh på land och 10 TWh till havs (prop. 2008/09:163, bet. 2008/09:NU25).

Regeringens syn på vindkraft

Regeringen konstaterar i budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 21) att vindkraften har en stor outnyttjad potential i Sverige, och regeringen bedömer att det kommer att krävas en omfattande utbyggnad av vindkraften för att nå de mål som har satts upp inom ramen för elcertifikatssystemet.

Kontrollstation 2015

I budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 21) anges att under 2015 kommer en kontrollstation att genomföras med syftet att analysera den faktiska utvecklingen av energibalans, kostnad och klimatpåverkan i förhållande till de beslutade målen om förnybar energi och energieffektivisering till 2020 samt kunskapsläget vad gäller klimatförändringarna.

I enlighet med regleringsbrevet för 2013 överlämnade Energimyndigheten rapporten Kontrollstation för elcertifikatsystemet 2015 (ER 2014:04) till regeringen i februari 2014. Vidare ska Naturvårdsverket och Energimyndigheten inför den aviserade kontrollstationen 2015 på uppdrag av regeringen senast den 1 oktober 2014 presentera en rapport som analyserar möjligheterna att nå de av riksdagen beslutade klimat- och energimålen till 2020.

Stöd till vindkraft

Förutom stöd genom elcertifikatsystemet för vindkraftsutbyggnaden ges stöd för teknikutveckling och marknadsintroduktion av storskaliga vindkraftstillämpningar, främjandeåtgärder samt till olika studier av miljöeffekter av vindkraftsetableringar. Vidare finns ett planeringsstöd riktat till kommuner, kommunala och regionala samverkansorgan samt länsstyrelser i syfte att stimulera planeringsinsatser för vindkraft och underlätta för vindkraftens utveckling.

Förankring av vindkraftsprojekt

Regeringen framhåller i budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 21) att det är angeläget att fler vindkraftsprojektörer anstränger sig för att skapa en god lokal förankring för olika vindkraftsetableringar. God lokal förankring kan öka möjligheten att kunna använda bra vindlägen utifrån goda lokala förutsättningar.

Inom programmet Vindval har Naturvårdsverket och Energimyndigheten tagit fram rapporten Vindkraftens påverkan på människors intressen (rapport 6497). Rapporten tar bl.a. upp metoder för att förankra projekt hos närboende, myndigheter och andra intressenter.

Vindkraftsbranschen har även tagit fram en uppförandekod med rekommendationer för hur projektörer bör arbeta med kommunikation vid etablering av vindkraft.

Energimyndighetens utredning om projekt av gemensamt intresse

I förnybartdirektivet ges medlemsstaterna möjligheter att samarbeta för att nå EU:s mål för förnybar energi till 2020. Syftet är att genom att skapa en marknad för s.k. samarbetsmekanismer mellan medlemsstaterna kan EU:s mål nås till en lägre kostnad. I direktivet tas fyra typer av samarbetsmekanismer upp, varav gemensamma projekt mellan dels medlemsstaterna, dels medlemsstaterna och tredjeländer är två av mekanismerna.

Energimyndigheten överlämnade juni 2013 en utredning till regeringen om praktiskt genomförande av gemensamma projekt för havsbaserad vindkraft. För att en havsbaserad vindkraftpark ska kunna bli ett gemensamt projekt måste den vara i produktion i början av 2020. I och med att det tar minst fyra år att detaljprojektera och uppföra en vindkraftpark till havs, måste ett slutligt avtal om samarbete om gemensamma projekt ha tecknats senast 2016. Enligt myndigheten är det största hindret för att genomföra gemensamma projekt för havsbaserad vindkraft ett lågt intresse hos de andra medlemsstaterna för dessa projekt. I rapporten föreslår myndigheten även hur regeringen skulle kunna genomföra gemensamma projekt trots andra medlemsstaters låga intresse.

Regeringen konstaterar i budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 21) att intresset för att genomföra gemensamma projekt är svagt hos andra medlemsstater, men att det kan komma att ändras i takt med att 2020 närmar sig och prognoser ersätts med det verkliga utfallet.

Utskottets ställningstagande

Inledning

I det följande tar utskottet ställning till ett förslag om delägarskap i vindkraftverk. Därefter behandlas motioner om forskning om havsbaserad vindkraft och övrigt om vindkraft.

Delägarskap i vindkraftverk

Utskottet anser att det är viktigt att vindkraftsbolagen söker allmänhetens acceptans vid etableringar av nya vindkraftverk. Allmänhetens oro bör tas på allvar och för att förankra dessa nyetableringar förespråkar utskottet, i likhet med det Naturvårdsverket och Energimyndigheten tar upp i den tidigare nämnda rapporten, att vindkraftsbolagen bjuder in till en öppen och konstruktiv dialog med de närboende. Vidare konstaterar utskottet att det redan i dag finns möjlighet för dessa bolag att bjuda in närboende att bli delägare i vindkraftverk.

Med hänvisning till det anförda avstyrks motion 2013/14:N206 (MP) i berörd del.

Forskning om havsbaserad vindkraft

Utskottet instämmer i det som tas upp i motion 2013/14:N222 (V) om att den havsbaserade vindkraften har en stor potential. Utskottet anser dock inte att riksdagen bör uppmana regeringen att vidta några åtgärder med anledning av motionen.

Med detta avstyrks motion 2013/14:N222 (V) i aktuell del.

Övrigt om vindkraft

Utskottet konstaterar att den landbaserade vindkraften ökar kraftigt. De stöd som finns för utbyggnaden av den förnybara energin ska vara så generella som möjligt och elcertifikatssystemet är det viktigaste styrmedlet. Elcertifikatssystemet säkerställer även att utbyggnaden sker på ett kostnads-effektivt sätt.

När det gäller den havsbaserade vindkraften, som tas upp i motionerna 2013/14:N222 (V), 2013/14:N244 (S), 2013/14:N425 (S) och 2013/14:N436 (MP) sker utbyggnaden inte i samma takt som den landbaserade vindkraften. Kostnaderna för drift och underhåll samt för att bygga havsbaserad vindkraft är högre än för landbaserad vindkraft. Mot denna bakgrund kan s.k. projekt av gemensamt intresse vara värdefulla. Som redogjorts för verkar dock intresset för sådana projekt för närvarande vara lågt hos andra medlemsstater.

Med anledning av vad som anförs i motion 2013/14:N218 (M) om en utvärdering av samhällsnyttan och kostnaderna för vindkraftsutbyggnaden i Sverige vill utskottet påminna om den kommande kontrollstationen 2015. Inom ramen för kontrollstation 2015 ska bl.a. den faktiska utvecklingen av energibalans och kostnader analyseras.

Med hänvisning det anförda avstyrks motionerna 2013/14:N218 (M), 2013/14:N222 (V), 2013/14:N244 (S), 2013/14:N425 (S) och 2013/14:N436 (MP) i här aktuella delar.

Kommunala energibolag

Utskottets förslag i korthet

Motionsyrkanden om kommunala energibolags roll på energimarknaden avslås av riksdagen. Utskottet anser att undantag från kommunallagens lokaliseringsprincip bör göras med stor återhållsamhet.

Jämför reservation 20 (S, MP, V).

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) anförs att de kommunala energibolagen spelar en viktig roll för konkurrensen och för utvecklingen av miljövänliga alternativ på både el- och energimarknaden. Dock leder bl.a. lokaliseringsprincipen i kommunallagen till hinder och begränsningar för hur dessa bolag får verka på marknaden. Motionärerna anser att regeringen bör se över möjligheten att åstadkomma en förändring i lagstiftningen och ge kommunala bolag möjlighet att verka på lika villkor med andra aktörer på energi-, el- och fjärrvärmemarknaderna (yrkande 38).

I kommittémotion 2013/14:N213 av Lise Nordin m.fl. (MP) framhålls att de kommunala energibolagen har spelat en viktig roll för att utveckla förnybar energiteknik. Samtidigt begränsas dessa bolags verksamhet av konkurrenslagen och kommunallagens bestämmelser om lokaliseringsprincipen. Mot bakgrund av miljö- och klimatutmaningen bör de kommunala energibolagen främjas, i stället för som i dag motarbetas. Motionärerna anser att regeringen ska se över lagstiftningen så att de kommunala energibolagen kan agera på energimarknaden på samma villkor som andra energibolag.

Vissa kompletterande uppgifter

Utskottet behandlade våren 2013 (bet. 2012/13:NU12) en liknande motion, som de här aktuella yrkandena i motionerna 2013/14:N213 (MP) och 2013/14:N425 (S), om konkurrenssituationen för de kommunala energibolagen. Utskottet framförde att Energimyndigheten presenterat en rapport över marknaden för energitjänster som även belyser kommunernas roll. Utskottet ansåg inte att riksdagen borde föregripa de överväganden som skedde inom Regeringskansliet om vilka eventuella åtgärder rapporten skulle leda till. Utskottet instämde även i det som anförts av statsrådet Anna-Karin Hatt i en interpellationsdebatt (ip. 2011/12:387) om att undantag från den i sammanhanget ofta ifrågasatta lokaliseringsprincipen i kommunallagen bör göras med stor återhållsamhet, med tanke på dess grundläggande principiella värde för den kommunala verksamheten. En avvikande uppfattning redovisades i en reservation (S, MP och V).

Energimyndigheten presenterade på uppdrag av regeringen i slutet av oktober 2012 rapporten Finns det konkurrenshinder på marknaden för energitjänster? (ER 2012:26). Energimyndigheten konstaterade att flera kommunalägda energibolag är kritiska till bestämmelserna i kommunallagen (1991:900) och konkurrenslagen (2008:579) som reglerar dessa bolags möjlighet att konkurrera fritt. Icke kommunalägda företag kan däremot uppfatta att de kommunalägda bolagen har fördelar på grund av sina huvudmän. Följden blir dock att ovissheten kring lagarnas tillämpning har en återhållande inverkan på marknaden, inte minst om det handlar om verksamheter som de kommunala bolagen skulle genomföra om de var säkra på att det var tillåtet, men som privata aktörer av en eller annan anledning inte vill genomföra.

I maj 2012 riktade Kent Persson (V) en interpellation till it- och energiminister Anna-Karin Hatt på temat kommunala energibolag (ip. 2011/12:387). Interpellanten undrade vilka åtgärder statsrådet avsåg att vidta för att klargöra regelverket så att energibolag kan erbjuda energitjänster oavsett bolagets ägarform.

Som nämnts ovan framförde statsrådet Hatt i interpellationsdebatten (ip. 2011/12:387) den 20 juni 2012 att regeringen anser att frågan om konkurrens mellan privata och kommunala energibolag måste hanteras i ett

helhetsperspektiv i fråga om åtgärder för att främja utvecklingen av energitjänstemarknaden. Vidare redovisade statsrådet att det som sätter gränserna för kommunernas verksamhet bör grundas på lokaliseringsprincipen i kommunallagen. Undantag från denna lokaliseringsprincip bör göras med väldigt stor återhållsamhet, med tanke på dess grundläggande principiella värde för den kommunala verksamheten. Nya lagstiftade förslag om undantag från lokaliseringsprincipen måste bygga på en branschanalys där man ser om det föreligger ett marknadsmisslyckande, om det är så att de privata alternativen helt saknas eller om det kan vara motiverat att det offentliga ingriper för att förbättra marknads funktionssätt.

Enligt uppgift från Näringsdepartementet kommer frågan om de kommunala energibolagens situation på energitjänstemarknaden att beröras i den kommande propositionen om genomförandet av energieffektiviseringsdirektivet.

Utskottets ställningstagande

I motionerna 2013/14:N213 (MP) och 2013/14:N425 (S) förespråkas en förändring i lagstiftningen som ger kommunala energibolag möjlighet att verka på samma villkor som andra aktörer på marknaden. Utskottet avstyrkte en liknande motion våren 2013 (bet. 2012/13:NU12), bl.a. med hänvisning till att undantag från lokaliseringsprincipen i kommunallagen bör göras med stor återhållsamhet. Detta med tanke på dess grundläggande principiella värde för den kommunala verksamheten. Utskottet har inte ändrat uppfattning i denna fråga.

Med hänvisning till det sagda avstyrks motionerna 2013/14:N213 (MP) och 2013/14:N425 (S). Den sistnämnda motionen avstryks i berörd del.

Övriga energipolitiska frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett antal motionsyrkanden som bl.a. rör energiforskning, fjärrvärme och naturgas

Jämför reservation 21 (S).

Motionerna

I kommittémotion 2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) framhålls att regeringens remitterade förslag till förordning om fastställande av intäktsram enligt naturgaslagen innebär ett metodbyte för hur fastställandet av en ny intäktsram för naturgas ska gå till. Enligt motionärerna är det ett problem att metoden inte ger skälig avkastning på hittills gjorda investeringar i det svenska gasnätet, och regeringen bör därför konsekvensutreda den nya beräkningsmetoden innan förordningen träder i kraft (yrkande 31).

I motion 2013/14:N261 av Matilda Ernkrans och Eva-Lena Jansson (båda S) framhålls att all svensk energi på sikt kan komma från förnybara energikällor, vilket förutsätter satsningar på att utveckla alternativa energislag. Motionärerna anser att utvecklingen i dag går för långsamt och att stödet till forskning och utveckling i högre grad måste fokuseras på utveckling och kommersialisering av nya tekniker och bränslen som är samhälls-ekonomiskt lönsamma och kan ge tydliga minskningar av växthusgaser.

Det är angeläget att staten arbetar för en snabb omställning av förbrukningen av fossila bränslen för att minska miljöbelastningen och skapa positiva alternativ, sägs det i motion 2013/14:N294 av Adnan Dibrani och Hans Hoff (båda S). För att stärka utvecklingen inom energiområdet på lokal och regional nivå borde regeringen stimulera tillkomsten av regionala energi- och miljöföretag och verka för biogastillverkning i regioner. Halland skulle kunna vara ett pilotlän för att pröva ny teknik i omställningen till ett hållbart samhälle.

I motion 2013/14:N230 av Jan R Andersson (M) framhålls att kärnkraften i dag endast används för elproduktion och att större delen av energin i uranet blir till spillvärme som försvinner ut i havet. Motionären anser att förbudet mot att nyttja spillvärme från kärnkraft bör hävas. Vidare anføres att spillvärmerna från kärnkraftverken borde tas till vara och användas till fjärrvärme för bostadsuppvärmning.

Ett tillkännagivande om att bygga en ny forsknings- och skolreaktor vid Oskarshamns kärnkraftverk föreslås i motion 2013/14:N231 av Jan R Andersson (M).

I motion 2012/13:C244 av Jan Lindholm (MP) yrkande 2 efterfrågas ett tillkännagivande om behovet av ett ökat systemtänkande för att effektivare kunna nyttja överskottsvärme och överskottsel. Motionären pekar bl.a. på att ett växande bestånd av lågenergihus eller passivhus kommer att generera överskott av såväl värme som kyla och att regeringen därför bör återkomma med förslag på hur man kan utveckla regelverk och styrmedel så att överskottsenergi nyttjas mer effektivt.

Vissa kompletterande uppgifter

Naturgas

Regeringen beslutade den 23 januari 2014 om förordning (2014:35) om fastställande av intäktsram på naturgasområdet. Den tillsynsmodell som beslutats sätter ett tak för vilka avgifter naturgasföretagen sammantaget kan ta ut av sina kunder. Regeringens syfte är att säkerställa att konsumenterna får betala skäliga avgifter, samtidigt som regleringen ska bidra till långsiktig leverenssäkerhet och göra det möjligt för naturgasföretagen att genomföra nödvändiga investeringar.

Bakgrunden till förordningen är de ändringar i naturgaslagen (2005:403) som trädde i kraft den 1 juni 2013. Ändringarna innebär att Energimarknadsinspektionen ska fastställa de samlade intäkterna som ett naturgasföre-

tag högst får uppbära från överföring, lagring och förgasning av naturgas. Enligt vad som anfördes i propositionen Naturgasfrågor, som utskottet behandlade våren 2013 (prop. 2012/13:85, bet. 2012/13:NU16), behöver regleringen kompletteras med mer detaljerade bestämmelser i förordning och myndighetsföreskrifter. Förslaget till förordning remissbehandlades under sommaren 2013.

Den 25 oktober 2013 ställde Ingemar Nilsson (S) en skriftlig fråga till statsrådet Anna-Karin Hatt om förordningen om fastställande av intäktsram enligt naturgaslagen (fr. 2013/14:87). Frågeställaren menade att förslaget saknar en komplett konsekvensanalys och undrade vilka åtgärder statsrådet avsåg att vidta för att en sådan konsekvensanalys skulle komma att ligga till grund för kommande beslut.

Statsrådet svarade på frågan den 13 november 2013 och påpekade att regeringen remitterat förordningsförslaget under sommaren 2013. Remissinstanserna lämnade såväl positiva som negativa synpunkter på förslaget. Vidare bereddes även några av remissinstanserna tillfälle att både muntligen och skriftligen utveckla sina synpunkter. Statsrådets bedömning var att det samlade material som inkommit hade möjliggjort för regeringen att säkerställa den konsekvensutredning som krävts i detta regeringsärende.

Energiforskningspropositionen

Riksdagen behandlade våren 2013 regeringens proposition om forskning och innovation för ett långsiktigt hållbart energisystem (prop. 2012/13:21, bet. 2012/13:NU6). I propositionen angav regeringen riktlinjerna för de fortsatta insatserna kring forskning, utveckling, demonstration och kommersialisering på energiområdet för perioden 2013–2016. Regeringen föreslog att det övergripande målet för forskning och innovation på energiområdet ska vara att insatserna inriktas så att de kan bidra till att de uppställda energi- och klimatmålen, de energirelaterade miljöpolitiska målen samt syftet med den långsiktiga energi- och klimatpolitiken uppnås. Förslaget innehöll även ett antal konkreta mål samt fem prioriterade områden för de kommande fyra åren:

- att ställa om till en fossiloberoende fordonsflotta
- att forma ett kraftsystem som klarar att ta emot alltmer förnybar elproduktion
- ökad energieffektivitet i bebyggelsen
- ökad användning av bioenergi
- energieffektivisering i industrin.

Avvikande uppfattningar redovisades i fyra reservationer (MP, V), (S, MP, V), (SD) och (V). Dessutom redovisades en avvikande uppfattning i en motivreservation (S).

Fjärrvärme

Regeringen har aviserat att propositionen Ändringar i fjärrvärmelagen kommer att lämnas till riksdagen senast den 18 mars 2014. Propositionen syftar till att ge ökade möjligheter för tillträde till fjärrvärmenäten, vilket bl.a. kan leda till fler anslutningar och att spillvärme bättre tas om hand.

Vad gäller motion 2013/14:N230 (M) konstaterades i bet. 2010/11:NU12 med anledning av en likalydande motion att det förbud mot att använda spillvärmevatten från kärnkraftverken som enligt motionären bör hävas inte existerar.

Utskottets ställningstagande

Vad gäller det som anförs i motion 2013/14:N425 (S) om att ytterligare konsekvensutreda förslaget till förordning om intäktsram för naturgas noterar utskottet att regeringen i januari 2014 antog den aktuella förordningen.

Med anledning av vad som framförs i motion 2013/14:N261 (S) om utveckling och kommersialisering av nya energitekniker och bränslen instämmer utskottet i att detta är viktigt. Utskottet vill påminna om att det behandlade frågor om kommersialisering våren 2013 i samband med regeringens proposition Forskning och innovation för ett långsiktigt hållbart energisystem (prop. 2012/13:21, bet. 2012/13:NU6), då partierna klargjorde sina ståndpunkter. Utskottet anser inte att riksdagen bör uppmana regeringen att vidta några åtgärder med anledning av vad som framförs i den nyss nämnda motionen.

Vad gäller motion 2013/14:N294 (S) om att utse Halland till pilotlän vill utskottet erinra om att riksdagen behandlade en liknande motion våren 2013 (bet. 2012/13:NU17). Det är fortsatt utskottets uppfattning att förslaget inte bör föranleda någon åtgärd från riksdagen.

Med anledning av vad som anförs i motion 2013/14:N230 (M) om att tillvarata kärnkraftens spillvärme i fjärrvärmeproduktion kan utskottet konstatera att flödet av kylvatten vid ett kärnkraftverk är stort. Frågan om att utnyttja spillvärme behandlades senast av utskottet våren 2011 (bet. 2010/11:NU12). Utskottet konstaterade då att situationen på fjärrvärmemarknaden under en lång rad år har genererat förslag som på olika sätt har varit inriktade på det naturliga fjärrvärmemonopolets utformning och tillkortakommanden. Som redogjorts för avser regeringen under innevarande riksmöte att lämna en proposition om ändringar av fjärrvärmelagen. Enligt vad utskottet erfarit kommer propositionen bl.a. att behandla ökade möjligheter för tillträde på fjärrvärmemarknaden. Utskottet anser inte att propositionen bör föregripas med ett tillkännagivande från riksdagen.

Därutöver konstaterar utskottet med anledning av motion 2013/14:N231 (M) om att förlägga en forsknings- och skolreaktor vid Oskarshamns kärnkraftverk att riksdagen, på utskottets förslag, avslog en i stort sett likaly-

dande motion våren 2013 (bet. 2012/13:NU17) med hänvisning till att det inte är riksdagens uppgift att peka ut enskilda projekt. Detta är fortfarande utskottets uppfattning.

Utskottet behandlade frågan om överskottsvärme och överskottsel, som tas upp i motion 2013/14:C244 (MP), hösten 2012 (bet. 2012/13:NU3). Utskottet ser inget skäl för riksdagen att uppmana regeringen att komma med förslag på utvecklade regelverk och styrmedel för att nyttja överskottsenergi mer effektivt.

Med hänvisning till det sagda avstyrks motionerna 2013/14:C244 (MP), 2013/14:N230 (M), 2013/14:N231 (M), 2013/14:N261 (S), 2013/14:N294 (S) och 2013/14:N425 (S) i berörda delar.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

- 1. Energieffektivisering inom industrin, punkt 1 (S, MP, V)**
av Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S), Kent Persson (V), Ingela Nylund Watz (S) och Lise Nordin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:N222 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 15 och 2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 7 och lägger skrivelse 2013/14:42 till handlingarna.

Ställningstagande

Regeringen har gjort tolkningen att programmet för energieffektivisering (PFE) inte var förenligt med EU:s regler för statsstöd. Programmet har varit framgångsrikt för den elintensiva industrins energieffektivisering. Vi anser att regeringen bör se över vilka alternativ som finns för att stimulera energieffektivisering inom hela industrin och återkomma till riksdagen med ett förslag till lösning. Förslaget bör ta till vara de värdefulla erfarenheter som kommit fram under den tid programmet har funnits och vara anpassat till EU:s regler om statsstöd och till energieffektiviseringsdirektivet.

Med hänvisning till detta tillstyrks motionerna 2013/14:N425 (S) och 2013/14:N222 (V) i berörda delar. Därtill förordar vi att regeringens skrivelse läggs till handlingarna.

- 2. Mål för energianvändningen i Sverige, punkt 2 (S, V)**
av Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S), Kent Persson (V) och Ingela Nylund Watz (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 5.

Ställningstagande

Enligt vår uppfattning utgör en mer effektiv användning av energi en grundläggande del av den framtida energipolitiken. Genom energieffektivisering kan man trygga den svenska tillgången till el och upprätthålla effekten i energisystemet. Vi anser att regeringens ambitioner på detta område är för lågt ställda och förordar att målet för energianvändningen i Sverige bör vara 25 procent effektivare användning till 2020, jämfört med regeringens mål om 20 procent.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks motion 2013/14:N425 (S) i berörd del.

3. Mål för energianvändningen i Sverige, punkt 2 – motiveringen (MP)

av Lise Nordin (MP).

Ställningstagande

För mig och Miljöpartiet är en ökad energieffektivisering prioriterad, och användningen av energi bör kunna minska även när ekonomin växer. I likhet med vad jag framhållit i andra sammanhang när denna fråga behandlats (bet. 2013/14:NU3) vill jag se ett tydligt mål för minskad energianvändning i absoluta tal, och inte bara som nu, ett relativt mål. Det är den totala energianvändningen som räknas för miljön eftersom den är direkt kopplad till utsläpp av växthusgaser och annan miljöpåverkan. Jag anser att målet bör ha 2020 som slutår likt EU:s energieffektiviseringsmål.

Med hänvisning till detta avstyrks motion 2013/14:N425 (S) i här aktuell del.

4. Energieffektivisering i byggnader, punkt 3 (MP)

av Lise Nordin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:N215 av Lise Nordin m.fl. (MP) yrkande 8 och avslår motionerna 2013/14:C390 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 8 och 2013/14:N374 av Gunnar Sandberg m.fl. (S).

Ställningstagande

Potentialen för energieffektivisering i bostäder och andra byggnader är stor. Med enkla medel, så som isolering, byte av fönster och värmeåtervinning, går det att spara nästan hälften av det totala energibehovet för byggnader. Trots att detta är känt och att åtgärder för energieffektivisering dessutom är ekonomiskt gynnsamma går omställningen långsamt.

För att skynda på energieffektiviseringen i bostäder vill jag och Miljöpartiet att riksdagen uppmanar regeringen att utreda möjligheterna att införa en statlig investeringsfond för bostäder. Företag som arbetar med energieffektivisering ska kunna låna medel från fonden för att göra effektiviseringar direkt hos en kund mot en avbetalning utifrån den insparade eller värmekostnaden. Detta skulle möjliggöra energieffektiviserande åtgärder även för dem som i dag inte anser sig ha råd med sådana åtgärder. Förslaget skulle skapa fler jobb och leda till ett mindre behov av energi.

Med hänvisning till detta tillstyrks motion 2013/14:N215 (MP) i berörd del. Övriga motioner avstryks i här aktuella delar.

5. Energieffektivisering i byggnader, punkt 3 (SD)

av Anna Hagwall (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:C390 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 8 och avslår motionerna

2013/14:N215 av Lise Nordin m.fl. (MP) yrkande 8 och

2013/14:N374 av Gunnar Sandberg m.fl. (S).

Ställningstagande

Det är min och Sverigedemokraternas uppfattning att energieffektiviseringen går alltför långsamt. Riksdagen bör därför uppmana regeringen att införa ett system med energieffektiviseringslån, så att bättre finansieringsmöjligheter för att genomföra upprustning och renovering av bostadsbeståndet skapas. Detta kommer att påskynda en samhällsnödvändig energieffektivisering samtidigt som det leder till både energieffektiva bostäder och fler arbetstillfällen.

Vidare anser jag att kommunala särkrav rörande byggnaders energiprestanda är ett problem. Jag menar därför att riksdagen bör uppmana regeringen att införa nationella energikrav för lågenergihus, vilket bör medföra att dessa hus blir billigare att bygga. De nationella energikraven bör sedan successivt skärpas, för att på så sätt skapa en hållbar och miljövänlig utveckling i hela landet.

Med det sagda tillstyrks motion 2013/14:C390 (SD) i berörd del. Övriga motioner avstryks i här aktuella delar.

6. Övrigt om energieffektivisering, punkt 4 (S, MP, V)

av Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S), Kent Persson (V), Ingela Nylund Watz (S) och Lise Nordin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:N215 av Lise Nordin m.fl. (MP) yrkande 2 och 2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 12.

Ställningstagande

Det finns flera exempel på länder i Sveriges närområde som för att främja energieffektivisering framgångsrikt har infört vita certifikat eller liknande system. Ett system med vita certifikat har som avsikt att främja en effektivare energianvändning genom att ge energieffektiviseringsåtgärder ett ekonomiskt värde. Vi anser i likhet med vad som sägs i motionerna 2013/14:N215 (MP) och 2013/14:N425 (S) att riksdagen bör uppmana regeringen att skyndsamt vidta åtgärder för att införa ett system med vita certifikat i Sverige.

Med hänvisning till det sagda tillstyrks motionerna 2013/14:N215 (MP) och 2013/14:N425 (S) i aktuella delar.

7. Biogas, punkt 5 (S, MP, V)

av Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S), Kent Persson (V), Ingela Nylund Watz (S) och Lise Nordin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:MJ493 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 13, 2013/14:N238 av Kew Nordqvist m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2 samt 2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 33 och avslår motionerna 2013/14:T335 av Josef Fransson (SD) yrkande 2,

2013/14:N238 av Kew Nordqvist m.fl. (MP) yrkande 9,
2013/14:N282 av Gunilla Nordgren (M),
2013/14:N323 av Josef Fransson (SD) yrkandena 1 och 7 samt
2013/14:N409 av Christer Adelsbo m.fl. (S).

Ställningstagande

Biogasen har potential att bli en viktig energikälla i framtiden och för att Sverige ska kunna bli ett fossiloberoende samhälle är en ökning av biogasproduktionen central. Biogasen ersätter inte bara fossila bränslen, utan den bidrar även till en reduktion av klimatskadliga utsläpp av metangas.

Vi anser därför att biogasproduktionen kraftigt behöver byggas ut i Sverige. För detta behövs en övergripande plan för hur staten, regioner och kommuner ska kunna samarbeta och för hur företag ska kunna utvecklas och testa innovationer och pilotprojekt. Vi anser således att det behövs en helhetsstrategi med mål och åtgärder för att de nödvändiga förändringarna ska komma till stånd. Vidare anser vi att det behövs ett nationellt mål för årlig biogasproduktion till 2020. Riksdagen bör uppmana regeringen att vidta nödvändiga åtgärder i överensstämmelse med det sagda.

Med hänvisning till det sagda tillstryks motionerna 2013/14: MJ493 (S), 2013/14: N238 (MP) och 2013/14: N425 (S) i berörda delar. Övriga motionsyrkanden i detta avsnitt avstyrks.

8. Biogas, punkt 5 (SD)

av Anna Hagwall (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:T335 av Josef Fransson (SD) yrkande 2 och
2013/14:N323 av Josef Fransson (SD) yrkandena 1 och 7 samt
avslår motionerna

2013/14: MJ493 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 13,
2013/14: N238 av Kew Nordqvist m.fl. (MP) yrkandena 1, 2 och 9,
2013/14: N282 av Gunilla Nordgren (M),
2013/14: N409 av Christer Adelsbo m.fl. (S) och
2013/14: N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 33.

Ställningstagande

Biogas har i dag flera användningsområden. Enligt min åsikt bör biogasen i första hand nyttjas som drivmedel. Den skapar störst samhällsnytta om den användas av tunga fordon inom transportsektorn. En central del för att stimulera utbyggnaden av biogasproduktionen är att producenterna ansluter

sig till stamgasnätet. I dag är anslutningsmöjligheterna begränsade till kuststäderna i sydvästra Sverige. Enligt min mening, i likhet med vad som anförs i motionerna 2013/14:T335 (SD) och 2013/14:N323 (SD), är det önskvärt med en utbyggnad av gasnätet, primärt så att nätet når ut till Sveriges jordbruksintensiva regioner, där potentialen att nyttja stallgödsel är stor. Jag anser att riksdagen bör uppmana regeringen att verka för en utbyggnad av gasnätet till de jordbruksintensiva regionerna i Sverige.

Jag anser också att ett nationellt samordnande av kompetens som drar upp riktlinjerna för en nationell gasstrategi bör komma till stånd. Generella regelverk för hela Sverige behöver inte nödvändigtvis vara det mest samhällsekonomiskt korrekta, snarare kan stordriftsfördelar skapas genom att investeringar koncentreras till geografiskt begränsade områden.

Med det anförda tillstyrks motionerna 2013/14:T335 (SD) och 2013/14:N323 (SD) i aktuella delar. Övriga motionsyrkanden i detta avsnitt avstyrks.

9. Biodrivmedel, punkt 6 (MP)

av Lise Nordin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:T521 av Stina Bergström m.fl. (MP) yrkande 16,

2013/14:T526 av Stina Bergström m.fl. (MP) yrkande 43 och

2013/14:N440 av Per Bolund (MP).

Ställningstagande

För att Sverige på sikt ska nå ett transportsystem som drivs av 100 procent förnybar energi behövs en effektivare energianvändning i bilflottan, ett minskat bilåkande, framför allt i städerna, och en ökad produktion av andra generationens biodrivmedel. För att nå detta behöver Sverige en ny industri för produktion av andra generationens drivmedel. Ett stort problem för producenter av biodrivmedel är att det i dag saknas långsiktiga villkor som gör det lönsamt att göra större investeringar i ny industriproduktion.

Jag och Miljöpartiet anser att riksdagen bör uppmana regeringen att införa ett stöd i form av en prisförsäkring för industriell framställning av andra generationens biodrivmedel. Stödet ska syfta till att skapa förutsägbarhet på marknaden för investerare så att byggandet av fullskaliga fabriker för andra generationens biodrivmedel kommer i gång.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks motionerna 2013/14:T521 (MP), 2013/14:T526 (MP) och 2013/14:N440 (MP) i aktuella delar.

10. Vågkraft, punkt 7 (S, MP)

av Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S), Ingela Nylund Watz (S) och Lise Nordin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 24.

Ställningstagande

Vågkraften är ett energislag som utvecklas i Sverige och i flera andra länder. En stor fördel med vågkraften är att den har en förhållandevis låg miljöpåverkan jämfört med många andra energikällor. Med rätt stöd kan tekniken utvecklas och nå sin fulla potential som en kompletterande förnybar energikälla. Vi anser därför att riksdagen bör uppmana regeringen att se över möjligheterna att stödja vågkraft.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks motion 2013/14:N425 (S) i här aktuell del.

11. Vågkraft, punkt 7 – motiveringen (V)

av Kent Persson (V).

Ställningstagande

Vågkraften kan få en viktig roll i Sveriges framtida energisystem, och i likhet med vad som anförs i motion 2013/14:N425 (S) anser jag att vågkraften behöver stöd till bl.a. teknikutveckling för att nå sin fulla potential. Jag vill här påminna om Vänsterpartiets tidigare förslag för att främja vågkraft, som riksdagen dessvärre avvisade (bet. 2013/14:NU3). Vänsterpartiet föreslog då en ny inriktning för och betydande satsningar (bl.a. genom en miljöteknikfond) på energiforskningen, där vågkraften var en av de prioriterade energikällorna.

Med hänvisning till detta avstryks motion 2013/14:N425 (S) i här aktuell del.

12. Småskalig vattenkraft, punkt 8 (S)

av Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S) och Ingela Nylund Watz (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 26.

Ställningstagande

Vattenkraften är baskraften i den svenska elproduktionen, och vattenkraftens roll som reglerkraft kommer att öka i samband med utbyggnaden av väderberoende förnybar elproduktion. Mot denna bakgrund är det vår uppfattning att mer kan göras för att nyttja de möjligheter som vattenkraften ger, inte minst från redan påverkade mindre vattendrag. Med modern teknik kan nya möjligheter öppnas för den småskaliga vattenkraften, utan att miljövärden går förlorade. I detta sammanhang anser vi att den småskaliga vattenkraften kan vara ett viktigt tillskott till utbyggnaden av den förnybara energin. Detta bör tydliggöras för regeringen genom ett tillkännagivande.

Med det sagda tillstyrker vi motion 2013/14:N425 (S) i berörd del.

13. Småskalig vattenkraft, punkt 8 – motiveringen (MP, V)

av Kent Persson (V) och Lise Nordin (MP).

Ställningstagande

Orörda eller blott marginellt påverkade vattendrag är oersättliga livsmiljöer för otaliga arter, för landskapsbilden och för människans välbefinnande. Elcertifikatssystemets utformning har på ett olyckligt vis bidragit till ett starkt ökat tryck på utbyggnaden av många tidigare oreglerade vatten.

I likhet med vad vi framhållit i andra sammanhang då motsvarande fråga behandlats (bet. 2010/11:NU12) anser vi att orörda, levande vattendrag bör skyddas från exploatering för att värna den biologiska mångfalden. Detta kan bl.a. ske genom att regeringen tydligt deklarerar att export av förnybar energi är positiv så länge det inte sker på bekostnad av den biologiska mångfalden och genom att regeringen upphäver den småskaliga vattenkraftens möjlighet att erhålla elcertifikat.

Vi anser dock inte att riksdagen behöver vidta några åtgärder med anledning av vad som anförs i den här aktuella motionen.

Med detta avstyrks således motion 2013/14:N425 (S) i berörd del.

14. Övrigt om vattenkraft, punkt 9 (S, MP, V)

av Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S), Kent Persson (V), Ingela Nylund Watz (S) och Lise Nordin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 25 och avslår motion

2013/14:N417 av Krister Hammarbergh (M).

Ställningstagande

Vattenkraften är ryggraden i den svenska produktionen av förnybar el. Det är en kraftkälla med stor potential, men kraftverken behöver effektiviseras i samband med utbyggnaden av andra förnybara energikällor. Vattenkraftens centrala roll som reglerkraft kommer bara att öka i framtiden i takt med att den förnybara intermittenta elproduktionen ökar. Samtidigt har vattenkraftverken inneburit stora ingrepp i naturen och det är viktigt att den effektivisering som behöver ske tar hänsyn till den biologiska mångfalden och utan att miljövärden går förlorade. Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker vi motion 2013/14:N425 (S) i berörd del. Motion 2013/14:N417 (M) avstyrks.

15. Delägarskap i vindkraftverk, punkt 10 (MP)

av Lise Nordin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:N206 av Lise Nordin m.fl. (MP) yrkande 3.

Ställningstagande

Det krävs incitament för att öka den lokala acceptansen för vindkraftverk. Detta är centralt för utbyggnaden av vindkraften i Sverige. Ett sätt att uppnå detta är att erbjuda boende i närheten av ett blivande kraftverk att bli delägare genom att köpa andelar i kraftverket.

Jag och Miljöpartiet anser att den som bygger ett vindkraftverk ska vara skyldig att ge dem som bor inom en radie av 4,5 kilometer från vindkraftverket möjlighet att köpa andelar. Sammanlagt bör 20 procent av ägandet vara öppet för närboende, och de andelar upp till denna nivå som inte köps av närboende ska erbjudas boende i kommunen.

Med hänvisning till det sagda tillstyrks motion 2013/14:N206 (MP) i berörd del.

16. Forskning om havsbaserad vindkraft, punkt 11 (V)

av Kent Persson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:N222 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 2.

Ställningstagande

Jag och Vänsterpartiet vill främja forskning och utveckling av vindkraft till havs. Sverige har en stor potential för havsbaserad vindkraft, men byggandet har inte tagit fart. Förutom att havsbaserade vindkraftverk har en större kapacitet än landbaserade, kommer byggandet av dessa vindkraftverk att ge fler jobb i Sverige. Detta eftersom en stor del av arbetet måste ske på plats.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks motion 2013/14:N222 (V) i aktuell del.

17. Övrigt om vindkraft, punkt 12 (S)

av Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S) och Ingela Nylund Watz (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 22 och

avslår motionerna

2013/14:N218 av Sten Bergheden och Lars-Arne Staxäng (båda M) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N222 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 3,

2013/14:N244 av Peter Jeppsson m.fl. (S) och
2013/14:N436 av Lise Nordin m.fl. (MP).

Ställningstagande

Den havsbaserade vindkraften är ett alternativ som måste få större uppmärksamhet i svensk energipolitik. Några av fördelarna är att den möjliggör större kraftverk och större parker samtidigt som den inte påverkar närboende i samma utsträckning som den landbaserade. För att få i gång byggandet av havsbaserad vindkraft behövs, så som påpekas i motion 2013/14:N244 (S), emellertid incitament. Nyssnämnda motion bör i nuläget dock inte leda till någon åtgärd från riksdagens sida.

I och med förnybartdirektivet ges Sverige och EU:s övriga medlemsstater möjlighet att samarbeta om förnybar energiproduktion. Bland annat kan detta ske genom gemensamma projekt, där ett land kan finansiera förnybar energiproduktion i ett annat land och i gengäld få tillgodoräkna sig den förnybara energiproduktionen från projektet för att nå sitt nationella mål för andelen förnybar energiproduktion. Men i och med att produktionen inom ramen för dessa projekt måste vara i gång i början av 2020 och det tar minst fyra år att planera och uppföra en vindkraftpark till havs är tidsramen snäv.

Vi anser, i likhet med vad som anförs i motion 2013/14:N425 (S), att riksdagen bör uppmana regeringen att uppdra åt Energimyndigheten att utlysa en offentlig förfrågan där projektörer får anmäla sitt intresse för gemensamma projekt för förnybar elproduktion.

Med detta tillstyrks motion 2013/14:N425 (S) i berörd del. Övriga motionsyrkanden avstryks.

18. Övrigt om vindkraft, punkt 12 (MP, V)

av Kent Persson (V) och Lise Nordin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:N222 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 3 och

2013/14:N436 av Lise Nordin m.fl. (MP) samt

avslår motionerna

2013/14:N218 av Sten Bergheden och Lars-Arne Staxäng (båda M) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N244 av Peter Jeppsson m.fl. (S) och

2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 22.

Ställningstagande

Den havsbaserade vindkraften har många fördelar, men byggandet har ännu inte tagit fart. Ett hinder är de något högre kostnader vad gäller etablering, drift och underhåll. Detta motiverar politiska initiativ för att skapa de förutsättningar som behövs för att byggandet av havsbaserad vindkraft ska komma i gång.

I EU:s förnybartdirektiv finns möjligheter till samarbete mellan EU:s medlemsstater för att de ska kunna dela på kostnaderna för förnybar energiproduktion. Det är ett sätt att skynda på etableringen av havsbaserade vindkraftverk. I och med den utveckling som sker inom EU:s medlemsstater i dag vad gäller den förnybara energin är det sannolikt att intresset för gemensamma projekt kommer att öka ju närmare 2020 kommer. Detta bör Sverige ta till vara. Vidare skulle en sådan satsning stimulera teknikutvecklingen inom havsbaserad vindkraft och skapa flera arbetstillfällen, då byggandet måste ske på plats.

Vi anser, i likhet med vad som sägs i motionerna 2013/14:N222 (V) och 2013/14:N436 (MP), att regeringen bör uppdra åt Energimyndigheten att utreda möjligheterna till statlig upphandling av havsbaserad vindkraft. Genom att staten tar en samordnande roll, sätter ett mål och tar in anbud från de vindkraftsprojektörer som är beredda att bygga till mest konkurrenskraftiga priser skapas förutsättningar för den havsbaserade vindkraften att ta fart.

Med hänvisning till det sagda tillstyrks motion 2013/14:N222 (V) i berörd del och motion 2013/14:N436 (MP). Övriga motionsyrkanden avstryks.

19. Övrigt om vindkraft, punkt 12 – motiveringen (SD)

av Anna Hagwall (SD).

Ställningstagande

Utbyggnaden av vindkraften i Sverige är omfattande och i likhet med vad jag framfört i andra sammanhang (bet. 2013/14:NU3 och bet. 2013/14:NU9), då frågan om vindkraft behandlats, anser jag att planeringsramen för vindkraften om 30 TWh till 2020 är alltför optimistisk. En så stor mängd vindkraft kommer att bli mycket besvärlig att hantera på elnätet. Vidare kommer den svenska landsbygden att förfulas av många vindsnurror, och många närboende drabbas av både buller och solreflexer. Därutöver är min uppfattning att det är ett problem med de olika subventioner som vindkraften får. Mest stöd kommer från de elcertifikat som alla elanvändare måste betala. Elcertifikatssystemet snedvrider konkurrensen och är ett samhällsekonomiskt mycket kostsamt system. Det är därför min mening att detta system bör fasas ut.

Med hänvisning till det sagda avstryks samtliga motionsyrkanden.

20. Kommunala energibolag, punkt 13 (S, MP, V)

av Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S), Kent Persson (V), Ingela Nylund Watz (S) och Lise Nordin (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:N213 av Lise Nordin m.fl. (MP) och

2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 38.

Ställningstagande

Den ökade ägarkoncentrationen på el- och energimarknaderna är ett problem. De kommunala energibolagen kan dock spela en viktig roll då de både främjar konkurrensen och utvecklar miljövänliga alternativ på marknaderna. Samtidigt begränsar konkurrenslagen och kommunallagens bestämmelser om lokaliseringsprincipen hur de kommunala energibolagen får verka. Vi anser att dessa bolag måste ges möjlighet att agera på samma villkor som andra energibolag och att kommunallagen inte ska hindra utvecklingen av förnybar energi.

Vi vill därför att riksdagen uppmanar regeringen att se över möjligheten att åstadkomma en förändring av lagstiftningen för att ge de kommunala energibolagen lika villkor som andra energibolag att agera på energimarknaderna, såsom el- och fjärrvärmemarknaderna.

Därmed tillstyrker vi motionerna 2013/14:N213 (MP) och 2013/14:N425 (S). Den sistnämnda motionen tillstyrks i berörd del.

21. Övriga energipolitiska frågor, punkt 14 (S)

av Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S) och Ingela Nylund Watz (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:N261 av Matilda Ernkrans och Eva-Lena Jansson (båda S) och avslår motionerna

2013/14:C244 av Jan Lindholm (MP) yrkande 2,

2013/14:N230 av Jan R Andersson (M),

2013/14:N231 av Jan R Andersson (M),
2013/14:N294 av Adnan Dibrani och Hans Hoff (båda S) och
2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 31.

Ställningstagande

Sverige har unika förutsättningar för att all energi ska kunna komma från förnybara energislag i och med landets goda tillgångar på vind, vatten och skog. Miljövänlig och förnybar energi måste på sikt ersätta såväl de fossila bränslena som kärnkraften, men det förutsätter satsningar på att utveckla alternativa energislag. Tyvärr går utvecklingen av ny energiteknik för långsamt i Sverige. Vi anser, i likhet med vad som sägs i motion 2013/14:N261 (S), att de stöd som finns för forskning och utveckling måste fokusera på utveckling och kommersialisering av nya tekniker samt bränslen som är samhällsekonomiskt lönsamma och kan ge tydliga minskningar av växthusgaser. Vi tycker att energiformerna vätgas, biogas, geotermisk energi och vågkraft är särskilt intressanta och förtjänar energiforskningens uppmärksamhet i framtiden. Detta bör riksdagen tydliggöra för regeringen.

Mot bakgrund av vad som anförs i motion 2013/14:N425 (S) om att ytterligare konsekvensutreda förslaget till förordning om fastställande av intäktsram enligt naturgaslagen noterar vi att regeringen redan beslutat om denna. Vi ser därför inget skäl att i nuläget tillstyrka motionen i denna del.

Med hänvisning till det anförda tillstyrks motion 2013/14:N261 (S).
Övriga motioner avstyrks i här aktuella delar.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regerings skrivelse 2013/14:42 Riksrevisionens rapport om energieffektivisering inom industrin – effekter av statens insatser.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2013

2013/14:C244 av Jan Lindholm (MP):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett ökat systemtänkande för att effektivare nyttja överskottsvärme och överskottsel.

2013/14:C390 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa energieffektiviseringslån och nationella energikrav.

2013/14:T335 av Josef Fransson (SD):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som undersöker möjligheterna att få till stånd en utbyggnad av stamgasnätet från Göteborg och upp i Västra Götaland.

2013/14:T521 av Stina Bergström m.fl. (MP):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förnybara drivmedel.

2013/14:T526 av Stina Bergström m.fl. (MP):

43. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införande av ett stödsystem för industriell framställning av andra generationens biobränsle i form av en sorts pridförsäkring.

2013/14: MJ493 av Matilda Ernkrans m.fl. (S):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta fram en tvärssektoriell biogasstrategi.

2013/14:N206 av Lise Nordin m.fl. (MP):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kringboende ska ha rätt till delägande i nya vindkraftverk.

2013/14:N213 av Lise Nordin m.fl. (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över lagstiftningen i syfte att ge kommunala energibolag möjlighet att verka på energimarknaden på lika villkor som andra företag.

2013/14:N215 av Lise Nordin m.fl. (MP):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett system för vita certifikat.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att upprätta en statlig investeringsfond för energieffektivisering av bostäder.

2013/14:N218 av Sten Bergheden och Lars-Arne Staxäng (båda M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten till en utvärdering av samhällsnyttan och kostnaderna för vindkraftsutbyggnaden i Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att se över möjligheten att redovisa kostnaderna för vindkraftsutbyggnaden hittills och vad totalkostnaden blir när det är färdigutbyggt.

2013/14:N222 av Kent Persson m.fl. (V):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om stöd till havsbaserad vindkraft.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör stimulera teknikutvecklingen inom havsbaserad vindkraft genom att ge myndigheter i uppdrag att utanför elcertifikatssystemet upphandla el från havsbaserade vindkraftverk till fast pris.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett nytt program för energieffektivisering i företag.

2013/14:N230 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kärnkraftens spillvärme i fjärrvärmeproduktion.

2013/14:N231 av Jan R Andersson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en forsknings- och skolreaktor vid Oskarshamns kärnkraftverk.

2013/14:N238 av Kew Nordqvist m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en helhetsstrategi kring biogas inklusive mål och åtgärder.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fastställa ett nationellt mål om årlig biogasproduktion år 2020.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att, vid behov, ge de mest kostnadseffektiva biogasinvesteringarna statliga lånegarantier.

2013/14:N244 av Peter Jeppsson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för en kraftfull utbyggnad av havsbaserad vindkraft.

2013/14:N261 av Matilda Ernkrans och Eva-Lena Jansson (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av forskning och utveckling för satsning på förnybar energi.

2013/14:N282 av Gunilla Nordgren (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om biogas.

2013/14:N294 av Adnan Dibrani och Hans Hoff (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av miljövänlig energiproduktion samt behovet av Halland som pilotlän för omställningen till ett hållbart samhälle.

2013/14:N323 av Josef Fransson (SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör verka för en utbyggnad av stamgasnätet till våra jordbruksintensiva regioner.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att ta fram en nationell gasstrategi för maximal samhällsnytta.

2013/14:N374 av Gunnar Sandberg m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett statligt energisparlån skulle kunna dra nytta av statens låga upplåningskostnader och eliminera de marginaler som bankerna har i sin utlåning.

2013/14:N409 av Christer Adelsbo m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över satsningar på biogasteknik.

2013/14:N417 av Krister Hammarbergh (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att förbättra förutsättningarna för att effektivisera och öka vattenkraftens produktionskapacitet.

2013/14:N425 av Jennie Nilsson m.fl. (S):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om energieffektivisering.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att stimulera energi-effektivisering för hela den svenska industrin genom stöd av olika slag.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ett system för vita elcertifikat bör införas.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra åt Energimyndigheten att utlysa en offentlig förfrågan där projektörer får anmäla sitt intresse för gemensamma projekt för förnybar elproduktion.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om se över möjligheterna att stödja vågkraft som en kompletterande förnybar energikälla.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vattenkraftens betydelse i den svenska elproduktionen.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om betydelsen av småskalig vattenkraft som ett viktigt tillskott för utbyggnaden av den förnybara energin.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör konsekvensutreda förordningsförslaget om fastställandet av en ny intäktsram enligt naturgaslagen, innan förordningen träder i kraft.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta en tvärsektorieell biogasstrategi.

38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att åstadkomma en klar förändring i lagstiftningen som ger kommunala bolag möjlighet att verka på lika villkor med andra aktörer på energi-, el- och fjärrvärmemarknaden.

2013/14:N436 av Lise Nordin m.fl. (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till statlig upphandling av havsbase-rad vindkraft.

2013/14:N440 av Per Bolund (MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda ett nytt system för att minska Sveriges oljeberoende genom att införa en prisförsäkring för industriell produktion av andra generationens biodrivmedel.